500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2198.

CUMA 20 TEMMUZ 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Başsavcı: «Adli tatilde MHP dosyası ile ilgilenilebilir»

Ankara (Politika) — Yargıtay Başsavcısı Kazım Akdoğan, adli tatil süresince de MHP ile ilgili dosyanın incelenebileceğini söyledi. Akdoğan Politika muhabirine, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının başvurusunun henüz başsavcılığa ulaşmadığını, başvuru dosyasının incelenmesine göre bir karar verilebileceğini bildirdi.

Adli tatilin başlaması ile birlikte Yargıtay'ın da iki ay süre ile tatile girmesi nedeniyle normal dosyaların incelenmesi erteleniyor. Ancak Yargıtay'da diğer mahkemelerde olduğu gibi «acil konuları» incelemekle görev-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Katillere para veriyorlardı...

CHP'li Anadol: "Hızla MHP'nin üzerine gidilmelidir"

Ankara (Politika) — CHP sol kanat parlamenterlerinden Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol, hızla MHP'nin üzerine gidilmesi gerektiğini belirterek adli tatilin sözkonusu olmayacağını bildirdi. Anadol

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

CHP Senatörü Pestilci: «Konuya hükümet daha dikkatli eğilebilir»

Ankara (Politika) — CHP Zonguldak Senatörü Mehmet Ali Pestilci MHP'nin yüzünün açığa çıkmaya iyice başladığı bir dönemde Yargıtay Başsavcısı'nın zaman geçirmeden bu parti ile ilgili dosyaları in-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

MİSK köşeye sıkıştı

- MİSK binasında yaralanan MHP'liyi kaçırmak için 70-80 kişinin girişliği hastane baskını sonuç vermedi

Ankara (Politika) — Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonunun firarda veya tutuklu bulunan bazı cinayet sanıklarına parasal yardım yaptığı saptandı. Öte yandan, MİSK'te imal edilen bombanın patlaması sonucu yaralanan bir MHP'liyi kaçırmak için 70-80 kadar MHP taraftarının Numune Hastanesi'ne baskın düzenlediği, ancak başarıya ulaşamadıkları öğrenildi.

Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun firarda ya da tutuklu bulunan bazı katillere parasal yardım yaptığı saptandı. Silah deposu haline getirildiği ve bomba imalathanesi olduğu saptanan MİSK'in hesapları Emniyet Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı ve Vilayet Hesap İşleri tarafından denetlendi. Yapılan denetleme sonucu çeşitli cinayet suçlarından tutuklanan ya da firarda bulunan komandolara para verildiği saptandı. Yine aynı incelemeler sırasında MHP ile yakın ilişki içinde olduğu bilinen Ülkücü İşçiler Derneğince de katillere para yardımı yapıldığı ortaya çıkarıldı.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, MİSK, ÜGD, ÜOD ve Ülkücü İşçiler Derneği arasındaki parasal ilişkilerin açığa

(Devamı Sa. 7, S. 1'de)

SIRA MHP'DE

Bugün Türkiye'de hiç abartmadan kabul edilen bir gerçek var: «MHP'nin kapatılması» zorunluluğu...

Açıkça söylemeseler dahi, yetkili yerlerde bulunan bir çok kişi de aralarında bulunmak üzere, belediye otobüsündeki, mahalle kahvesindeki, köy odasındaki insan bunu konuşuyor, bunu böyle istiyor.

Yıllardır MHP'nin yan kuruluşları olarak görev yapan, ismi «Ülkücü» ve «Milliyetçi» kelimeleriyle baş-

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Politika

İlerici kadınların yürüyüşü bugün İzmir'den başlıyor

- «İlerici Kadın Hareketi durdurulamaz» yürüyüşünün ikinci kolu yarın İstanbul'dan hareket edecek

Haber Merkezi — «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşü bugün İzmir'de başlıyor. Bu arada Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle dün yapılması beklenen «Barış - Dostluk - Dayanışma Şenliğine» izin verilmediği açıklandı.

Demokratik kitle örgütlerinin desteğinde İzmir'de Konak alanında toplanacak olan kadınlar, Basmane'ye kadar yürüyecekler. Burada yapılacak mitingden sonra, Menemen yoluyla Aliağa'ya gelecekler. Burada bir karşılama töreni yapılacak ve Cumartesi sabahına kadar burada kalınacak. Burhaniye - Balıkesir

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

AP'nin İzmir milletvekili Yeşilpınar bir genci vurdu

- Yeşilpınar yaptığı açıklamada önemli ifşaatları olacağı bir dönemde kendisine komplo düzenlendiğini iddia etti
- Yaralı Ali Uyar, AP'li milletvekilinin «Benim dokunulmazlığım var. Hepinizi temizleyeceğim» dediğini söyledi

İzmir, (A.A.) — AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar, kira artırımı nedeniyle tartıştığı kiracısı Ali Uyar'ı tabancayla yaraladı. AP Milletvekili hakkında soruşturma açıldığı öğrenildi.

A.A. muhabirinin emniyet yetkililerinden aldığı bilgiye göre, AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar'ın Alsancak semtinde Mimar Sinan ve Mustafabey Caddelerinin kesiştiği köşedeki Burhan apartmanında bulunan dairesinde oturan Ali Uyar'ın polise baş vurarak AP Milletvekilinin kendisini ölümle tehdit ettiğini, bu arada üzerine iki el ateş ettiğini bildirdi.

AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar tarafından, sırtından tabanca ile vurulan Ali Uyar'ın sağlık durumu iyiye gidiyor. Olaya, İzmir Savcı Yardımcılarından Şevket Aslan el koydu.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, Ali Uyar'ın ifadesinin alındığını ancak, Erol Yeşilpınar'ın milletvekili olması nedeniyle sorgusunun henüz yapılamadığını belirttiler. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri ile ilk müdahaleyi yapan doktorlar Ali Uyar'ın sırtında iki kurşun yarası bulunduğunu ve tabancanın çok yakından ateşlendiğini söylediler.

OLAY NASIL MEYDANA GELDİ?

Olay, önceki gece Alsancak semtinde Mimar Sinan ile Mustafa Bey Caddesinin kesiştiği «Burhan apartmanı»nda meydana geldi.

Özel Sağlık Hastanesi'nde tedavi altına alınan yaralı Ali Uyar, olayı şu şekilde anlattı:

«Olaya AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar ile bacanağı Altan Trakya'nın bazı çıkarlarının zedelenmesi neden oldu. Amcam Mustafa Uyar, Küçükyalı semtinde PTT'ye ait bir inşaatın ihalesini almıştı. Daha sonra inşaatı Yeşilpınar'ın bacanağı Altan Trakya'ya devretti. Bir süre sonra da vazgeçerek Altan Trakya'ya verdiği vekâletnamesini geri aldı. Bunlar,

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Dün de 4 kişi öldürüldü

- Halk-Koop Tuzluçayır Birliği ikinci kez basıldı. Gözaltına alınan satış memuruna polislerce işkence yapıldığı bildirildi
- Tarsus'ta bir işçinin öldürülmesinden sonra dün de bir gazete satıcısı öldürüldü

Haber Merkezi — Maltepe'de önceki gün kimliği henüz belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucunda Tahsin Eser adlı bir kişi öldü. Tarsus'ta bir işçinin öldürülmesinden sonra dün sabah da yaylım ateşine tutulan bir gazete satıcısı öldürüldü. Üsküdar Sultantepe'de bulunan bir gazinoya önce patlayıcı madde atıldı, daha sonra içerde oturanlara ateş edilerek iki kişi öldürüldü.

İSTANBUL'DA

● Kartal - Maltepe'de önceki gün kimliği bilinmeyen kişilerin bir otomobil içinden açtıkları ateş sonucu Tahsin Eser adlı kişi öldü. Olayın siyasal yönü olup olmadığı Emniyet yetkilileri tarafından araştırılıyor.

● Üsküdar Sultantepe'de bir gazinoya yapılan saldırı sonucu iki kişi öldürüldü. Önceki gece saat 21.30 sıralarında Yakartepe Gazinosuna patlayıcı madde atan bir grup, daha sonra içeride bulunanları kurşun yağmuruna tuttu. Olayda Süleyman Çolak ile Mehmet Buldu adlı kişiler hayatını kaybettiler.

Emniyet yetkilileri her iki olayın sanıklarının kimliklerinin saptanmasına çalıştıklarını belirttiler.

TARSUS'TA

● Avni Koçak adında bir gazete

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

CHP'li üç parlamenter Petkim - İş'in soda başarısını kutladı

Ankara (Politika) — DİSK'e bağlı Petkim - İş Sendikası Genel Merkezini ziyaret eden Zonguldak CHP Senatörü Mehmet Ali Pestilci, Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol ve Elazığ Milletvekili Faik Öztürk demokrasi güçlerinin, Petkim - İş Sendikasının ve soda fabrikası işçilerinin, soda olayındaki başarısını kutladı. Petkim - İş Genel Başkanı Mustafa Karadayı da tüm ilerici parlamenterlerin sorunun çözümü yönünde gösterdikleri çaba için teşekkür etti.

Petkim - İş Sendikası merkez yürütme kurulu üyelerinin de katıldığı görüşme sırasında konuşan Petkim - İş Genel Başkanı Karadayı, soda işçilerine omuz veren demokrasi güçlerinin, CHP'li ilerici parlamenterlerin özverili çalışmalarının soda olayının çözülmesinde önemli bir yer tuttuğunu belirtti. Zonguldak CHP Milletvekili Kemal Anadol da soda emekçilerinin yeniden işlerine dönmelerinden memnunluk duyduklarını belirterek işçi sınıfının sendikal ve demokratik haklar mücadelesinde yeni bir kazanım elde ettiğini söyledi.

Görüşme sırasında soda işçilerinin Mersin - Ankara yürüyüşünde çekilen filmler de izlendi.

Adli tatil başlıyor

- Apaydın: "Mahkemelerimiz güç koşullara rağmen mensuplarının büyük özverisiyle çalışmasını sürdürdü"

Ankara, (ANKA) - Yüksek Hakimler Kurulu Başkanı Mazhar Budak adli tatile girilmesi nedeniyle dün düzenlediği basın toplantısında yargı organlarının büyük sorunlarla karşı karşıya bulunduğunu, yargı mensuplarına yönelik silahlı saldırıların yoğunlaştığını bildirdi. Budak, «İç huzur ve güven ortamının sağlanması, davaların ivedilikle sonuçlandırılması ve yasalarda gerekli düzenlemelerin yapılması gibi sorunlarımız bugüne dek çözüme kavuşturulmamıştır» dedi.

TCK'na, ekonomik suçlara ilişkin bir bölüm eklenmesini isteyen Budak özetle şunları söyledi:

«Türk Ceza Kanununun ülkemizdeki gelişmelere ve ekonomik koşullara uyum sağlayamadığından, uygulamada bir çok haklı yakınmalara neden olmaktadır. Yarım asır öncesinin topluma ait suç kavramlarıyla bugünkü Türk toplumunun düzenini korumak olanaksızdır. Toplum aleyhine işlenen ekonomik suçların ceza kanunumuzla önlenmesi olası değildir. Vakit kay-

(Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

4 gerilla Pazartesi günü yargılanacak

Ankara (A.A.) — Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğini basan Filistinli dört gerillanın duruşmasına Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesi'nde 23 Temmuz Pazartesi günü başlanıyor.

Geçtiğimiz Cuma günü, Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine silahlı baskın düzenleyen, bu arada iki Türk güvenlik görevlisini öldürerek içlerinde Büyükelçi Ahmet Kemal Ulema'nın da bulunduğu bir grubu rehin alan gerillaların sorguları Sıkıyönetim Komutanlığı'nda dün tamamlandı.

YENİ MAHKEME YARGILAYACAK

Filistinli dört gerilla, Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde oluşturulan yeni bir mahkeme heyeti tarafından yargılanacaklar.

Ecevit: Kamu ve özel kesimdeki dışa bağımlılık azaltılacak

İstanbul, (Politika) - Türk Donanma Vakfı'nın Taşkızak Tersanesi'nde yapımını tamamladığı iki hücum botu ile bir tanker törenle denize indirildi. Törene Başbakan Bülent Ecevit, Genelkurmay Başkanı Kenan Evren, Devlet Bakanı Lütfi Doğan, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor, Kuvvet Komutanları, İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı da katıldı.

Taşkızak Tersanesinde düzenlenen törende

Devamı Sa. 7 Sü. 5'de

AP, Ecevit için soruşturma önergesi verdi

Ankara (ANKA) — AP Grup Başkanvekilleri Ömer Ucuzal, Cahit Dalokay, Esat Kıratlıoğlu ve Turgut Toker dün TBMM Başkanlığı'na Başbakan Bülent Ecevit'in «görevini kötüye kullandığı» gerekçesiyle bir soruşturma önergesi verdiler.

Soruşturma önergesinde seçim öncesinde Başbakan Bülent Ecevit'in «yeni tertipler peşinde koştuğu» iddia edildi. Aydın toplantısında kalabalık toplayabilmek için kampanya açıldığı öne sürüldü.

Kıbrıs'ta BM kararları uygulansın isteniyor

- TSİP ile DİSK'e bağlı sendikalar ve demokratik örgütler dün yaptıkları açıklamada Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin bir an önce başlatılmasını istediler

Ankara (Politika) — Ankara'da aralarında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile DİSK'e bağlı sendikalarında bulunduğu 22 demokratik kuruluş ortak bir açıklama yaparak Kıbrıs'ta emperyalizmin komplolarının boşa çıkarılması savaşımına omuz vermenin güncel bir görev olduğunu, Kıbrıs'ın NATO üssü olmaması için verilen mücadelenin devam ettiğini bildirdiler. Örgüt yetkilileri Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasını, Kıbrıs Cumhuriyetinin bağımsızlığına saygı gösterilmesini, ara verilen toplumlararası görüşmelerin

Devamı Sa. 7. Sü. 3'de

TESTAŞ'IN BAZI İŞLEMLERİNDE YOLSUZLUK SAPTANDI

Ankara (ANKA) — Türkiye'de elektronik sanayiinin kurulması amacıyla 1976 yılında kurulan Türkiye Elektronik Sanayii Anonim Şirketi (TESTAŞ)'ın bazı işlemlerinde yolsuzluk yapıldığı saptandı.

Edinilen bilgilere göre, kuruldu ğundan beri yaklaşık 230 milyon lira harcama yapan TESTAŞ'ın hiçbir somut gelişme sağlayamaması sonucu yapılan araştırmada, kurumun, kuruluş yasasındaki esneklik nedeniyle mali denetimden uzak kaldığı ve yapılan harcamaların tamamen keyfi ve mevcut yasalara aykırı olduğu ortaya çıktı.

YURT DIŞI HARCAMALARI

TESTAŞ'ın yaptığı harcamalar arasında en göze çarpanı, kurum yetkililerinden üçünün yurt dışına yaptıkları iki aylık gezilerde görülüyor. TESTAŞ yetkililerinden Dr. Naim Sungur, Erdoğan Gürel ve Ender Kafoğlu bu yılın Mart ve Nisan ay-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Dış kredilerin dağıtımında sanayicilerle hükümet anlaştı

İstanbul (Politika) — İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin, yaptığı açıklamada, gelecek dış kredilerin dağılımı konusunda hükümetle görüş birliğine vardıklarını açıkladı.

Gezgin, İstanbul Sanayi Odası'nın aylık meclis toplantısında, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le, oda başkanlarının da katıldığı toplantı hakkında bilgi verirken yaptığı konuşmada, tarım, petrol, ilaç, demir çelik, aliminyum, kurşun ve kimya sanayilerine göre bir sıralama ile transfer yapılmasını önerdiklerini ve bu konuda görüş birliğine vardıklarını belirtti.

(Devamı Sa. 7 Sü 8'de)

IMF YÖNETİM KURULU TÜRKİYE'NİN NİYET MEKTUBUNU ONAYLADI

Haber Merkezi — Kısa adı IMF olan Uluslararası Para Fonu Yönetim Kurulu, Türkiye'nin önümüzdeki dönemde uygulayacağı ekonomi politikaları içeren «Standy-by» düzenlemesine ilişkin kararını vermek üzere dün Türkiye saatiyle 18'de toplandı.

IMF yönetim kurulu, dünkü toplantısında, Türkiye'nin izlemeyi düşündüğü genel ekonomik politika hakkında

Devamı Sa. 7. Sü. 5'de

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Demirel'den hesap sorulacaktır

İşçi sınıfı hareketinin ortaya koyduğu belgiler, dünyanın her yerinde ve her döneminde, işçi sınıfına, tüm demokrasi güçlerine, toplumsal muhalefete, ana hedefleri gösteren ilkesel amaçlardır ve bu belgiler, ilk planda, savaşımın ertelenemez ve en ivedi yanlarını oluştururlar..

Türkiye'nin varolan koşullarında, işçi sınıfının politik hareketi «MHP kapatılsın», «tüm faşist odaklar dağıtılsın», «Türkeş tutuklansın», «Demirel'den hesap sorulsun» diyor. İşçi sınıfının politik hareketi, tüm demokrasi güçleri için yakıcı bir öneme sahip olan ve antifaşist savaşımda somutlaşan bu belgileri, kapitalizmin sınırları içinde verilen demokrasi savaşımıyla sınırlı tutmuyor.

İşçi sınıfı hareketi, demokrasi savaşımını, «ileri demokratik devrim» için verilen savaşımla aynı potada birleştiriyor. O, demokrasi için sürdürülen savaşımı, emperyalizme, tekellere ve büyük toprak sahiplerine karşı verilen savaşımdan koparmıyor. Çünkü işçi sınıfı hareketi, antifaşist savaşımın, antiemperyalist ve antitekelci savaşımın ayrılmaz bir parçası olduğunu biliyor..

Bugün Türkiye'de, faşizmin nesnel koşulları bütünüyle oluşmuştur. Ve bu tehlike, tek bir noktadan, emperyalist odaklarla, işbirlikçi, tekelci sermayeden kaynaklanmaktadır. Ekonomik bazda gittikçe derinleşen bunalım, sosyal ve siyasal yapıları da hızla sardı. Parababaları, göreli burjuva demokrasisiyle bile ülkeyi yönetmekte güçlük çekiyorlar.. İşte bu nedenle parababaları, halkımıza açıktan faşizmi dayatmak istiyorlar.

Şimdi bütün çabalar, açık faşist bir diktatörlüğü dayatabilmek için, eksik olan öznel koşulları oluşturmaya yöneltilmiştir. Politik arenada, öznel koşulların oluşmasında, dolaysız olarak faşist parti ve dolaylı olarak da Demirel'in AP'si, işbirlikçi tekelci sermaye için büyük öneme sahiptirler..

Kimi safdiller bilmeyerek, Maocu ajanlar bilerek ve kasıtlı olarak, AP ile MHP'yi, Türkeş ile Demirel'i karşı karşıya koyuyorlar. Bu iki partiyi birbirine rakip gibi göstermek istiyorlar. Gerçek olan nedir? AP, işbirlikçi tekelci sermayenin politik örgütü ve bu nedenle de, parababalarının birinci kemanıdır. Ne ki, parababalarının «birinci kemanı»nın örgütlenme biçimi, açık faşist bir diktatörlüğü dayatmada, gerekli olan «vurucu güç» işlevini görmeye elverişli değildir.

Bu nedenle, vurucu güç işlevini görecek bir «ikinci keman», bir faşist partiye gerek vardır. Ve işte Türkiye'de, işbirlikçi tekelci sermayenin bu «ikinci kemanı»da MHP ve onun yan kuruluşlarıdır. MHP'nin ve onun yan kuruluşlarının örgütlenip gelişmesinde de baş rolü işbirlikçi tekelci sermayenin politik örgütü AP ve onun başı Süleyman Demirel oynamıştır.

Faşizmi sürekli tırmandıran, faşist militanları devlet kadrolarına, güvenlik örgütlerine sızdıran, devlet dairelerini faşist obalara çeviren, AP ve onun başı Süleyman Demirel değil midir?

KİT'leri, Milli Eğitim Bakanlığı'nı, tüm eğitim kuruluşlarını, kırsal alandaki kamu örgütlerini ve kırsal amaçlı kooperatifleri faşistlerin arpalığı haline getiren, AP ve onun başı Süleyman Demirel'in kendisi değil midir?

Faşist katillerin yetiştirildiği silahlı «komando kampları» Süleyman Demirel'in başbakan olduğu dönemde başlatılmamış mıdır?

İşte bu nedenle, Süleyman Demirel ve onun partisi de, en az faşist parti ve Türkeş kadar suçludur, tüm bunların hesabını vermelidir.. Ve Türkiye halkı, mutlaka ve mutlaka, Süleyman Demirel'den bu yaptıklarının hesabını soracaktır...

FORUM

Principen olayı ve bazı gerçekler

Principen olayı gerçekten tüm boyutlarıyla kamuoyuna yansıtılmamıştır. İstanbul ve diğer illerde de principen ölümleri olduğu, İstanbul Eczacı Odasına gelen haberler arasındadır. Sağlık Bakanlığı principen üretimini ve satışını yasaklamıştır ama, sorun salt Principen sorunu değildir. Olaya yol açan temel nedenler ortadan kaldırılmadıkça yeni Principen olaylarından kaçınılamayacak, hesabını kimin vereceği bilinmiyen bu cinayetler sürüp gidecektir.

Ecz. Zekeriya KIZIL
(İst. Eczacı Odası Y. Kurul Üyesi)

Kısa bir süre önce yarı sentetik penisilin türevi içeren «Principen» adlı ilacın İzmit'te 2-4 yaşlarındaki 6 çocuğun ölümüne yol açması kamuoyunda, eczacı ve hekim kesiminde tepkiler uyandırmış, basına kısa bir açıklama yapma zorunda kalan Sağlık Bakanlığı ise, ilaç tekellerinin ekmeğine yağ sürercesine olayı örtbas etmek istemiş, arkasından da yeni facialara kadar sürecek bir suskunluk dönemi başlamıştır.

Gerçekte olay, tüm boyutlarıyla kamuoyuna yansıtılmamıştır. İstanbul ve diğer illerde de Principen ölümleri olduğu, İstanbul Eczası Odasına gelen haberler arasındadır. Sağlık Bakanlığı Principen üretimini ve satışını yasaklamıştır ama, sorun salt Principen sorunu değildir. Olaya yol açan temel nedenler ortadan kaldırılmadıkça yeni Principen olaylarından kaçınılamayacak, hesabını kimin vereceği bilinmeyen bu cinayetler sürüp gidecektir.

Diğer sektörlerde olduğu gibi, ilaç üretim alanında da sınırsız bir başıbozukluluğun ve denetimsizliğin varolduğu ülkemizde, ilaç sömürüsü bir yana, halkın sağlığı birkaç çokuluslu ilaç tekeli ile onların yerli ortaklarının insafına terk edilmiştir.

Ülkemizde, bugün aynı bileşimde, ama değişik ad altında üretilen sayısız ilaç var. En çok tüketilen ilaçlar arasında baş sıralarda yer alan Principen, bunlardan biri. Principen, eski bir Amerikan firması olan ve 1976 yılında işadamı Kaya Turgut tarafından satın alındıktan sonra Turgut Holding içerisinde yer alan, SQUIBB'de üretiliyordu. Turgut Holding'in FAKO firmasının «Alfasilin» adlı bir ilacı var. Alfasilin (flakon), Principen (flakon) gibi sodyum ampisilin içeriyor. Her bakımdan birbirinin aynı olan bu iki ilacın üretimi, SQUIBB'de yapılıyor. Kapsamı, üretim yeri, imalat tekniği, doldurmanın yapıldığı steril odanın koşulları, üretimi yapan kişileri, etken maddenin ithal edildiği kaynağı aynı, ancak etiketleri farklı olan bu iki ilaçtan sadece Principen, «ölümlere neden olmuştur» diye yasaklanıyor ve bunun gibi örnekler çoğaltılabilir. Ancak olay, Sağlık Bakanlığı'nın İlaç Sanayiini denetlemedeki yaklaşımını ve acizliğini ortaya koymaktadır.

Bugüne kadar Türkiye'de 20 binden fazla ilaç ruhsat alabilmiştir ve bunların 3500 kadarı bugün üretilebilmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın ruhsatlandırmada belirli bir politikası olmaması, ilkesizliği ve çeşitli çıkar ilişkileri içine girmesi, bu durumu doğurmuştur. Kuşkusuz, bu kadar çok ilacın sürekli kontrolünün Ankara'daki Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü İlaç Kontrol Şubesi'nin dar bilimsel ve teknik olanaklarıyla yapılabilmesi olanaksızlaşmaktadır.

İlaç kalite kontrolünün ilk basamağı olan fabrika kontrolü (otokontrol), Türkiye'deki üretim birimlerinin %75'inde yoktur. Kalan %25'inde ise, birkaç istisna dışında göstermelik olmaktan öteye geçilememiştir. Kaldı ki, kontrol yapılsa bile, kontrol sorumlularının verdiği olumsuz raporlar, acil piyasa talepleri karşısında çoğunlukla dikkate alınmamakta, böylece bilerek bozuk ya da etkisiz bir seri piyasaya sürülebilmektedir. Sesini yükseltmek isteyen kontrol sorumluları ise, tazminatları ellerine tutuşturularak fabrikanın kapısı önüne konmaktadır.

Devlet kontrolü olan ikinci basamak ise, birincisinden pek farklı değil. Hıfzıssıhha'nın yaptığı kalite kontrolü, üretilen ilaçların her serisi üzerinde ve sürekli yapılmamakta, ancak belirli zamanlarda firmalardan istenen örnekler üzerinde kontrol yapılabilmekte veya Principen olayında olduğu gibi ihbarın değerlendirilmesine gidilebilmekte, bu durumda ise geç kalınmaktadır. Yapılan kontroller de sağlıklı olmamakta, firmalardan istenen kontrol örnekleri, bir seri içinden gelişigüzel seçilmiş örnekler olmayıp, firmanın Bakanlığa gönderilmek üzere özenli bir şekilde hazırlattığı özel kontrol örnekleri olmaktadır.

1928 tarihli ve 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Yasası, ilaç üretimini denetlemede yetersizdir. Kaldı ki, bugünkü iktidarın denetlemek gibi bir niyeti de yoktur. İlaç tekellerinin hammadde ithalatından doğan yüksek kârlarını önlemek, ithalatta ve ilaç fiyatlandırmasında devlet etkinliğini artırmak yolunda çaba harcayan Eczacılık İşleri eski Genel Müdürü, ilaç tekellerinin baskısıyla görevinden alınmış ve yerine tekellerin adamı diye bilinen İbrahim Sezgin atanmıştır. Seçim öncesi anti-tekelci sloganlarla kamuoyu karşısına çıkan ve programında «sağlıkla ilgili sanayi dallarında devlet etkinliği artırılacaktır» diyen CHP ağırlıklı bugünkü hükümet, denetlemek bir yana, tekellere teslim olmuştur. Kısa bir süre önce %100'e varan zamlar alan Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (TİEİS)'na bağlı 12 firmanın yeni zam isteğiyle birlikte satışlarını durdurmaları karşısında, önceleri mangalda kül bırakmayan Sağlık Bakanlığı, yelkenleri suya indirmiş ve iki ay içinde yeni ilaç fiyatlarının açıklanacağını bildirmiştir. Zam konusunda güvence alan firmalar, piyasaya ilaç vermemekte ve üç vardiya halinde çalışarak ilaç stoklamaya devam etmektedirler. Sağlık Bakanlığınca 51 yıllık 1262 sayılı yasa yerine hazırlanan ve ithalatı ve üretimi denetleyeceği, ruhsatlandırmayı ve kalite kontrolünü düzenleyeceği savıyla ortaya çıkarılan tasarı ise, bugünkü şekliyle bir yetki yasası olmaktan öteye geçmemiş, yasayla ilgili olarak İstanbul, Ankara ve İzmir Eczacı Odalarının önerileri kulak arkası edilmiş ve ilgili Meclis Komisyonu da bir yıldır toplanamamıştır.

Bugün fiyatlandırma ve ruhsatlandırma da dahil, ilaç kontrolünü sürekli şekilde yapabilecek geniş bilimsel ve teknik kadrolarla ve olanaklarla donatılmış «Merkezi bir kontrol kurumu» kurulmalı ve bu kurum değişen siyasal iktidarların etkinliğinden uzak, özerk bir yapıya kavuşturulmalı, gerekirse Eczacılık Fakültelerindeki bilimsel kadrolardan yararlanılmalıdır.

İlaç hammadde ithalatında ucuz kaynaklara yönelinmeli, ithalat tümüyle devlet eliyle yapılmalı, hammaddeyle ilgili ulusal kaynakların değerlendirilmesine gidilmeli, ilaç tekelleri sıkı bir şekilde denetlenmeli, giderek devletleştirilmeli, bugüne dek verilmiş ruhsatlar gözden geçirilmeli, Dünya Sağlık Örgütü'nün azgelişmiş veya gelişmekte olan ülkeler için önerdiği 220 ilaç temel alınarak ilaç üretimi yeniden düzenlenmeli ve bu ilkeler ışığında «Ulusal bir ilaç politikası» oluşturulmalıdır.

Sağlıkla ilgili tüm alanlarda kâr olayı ortadan kaldırılmalı, tüm sağlık hizmetleri devlet eliyle görülmeli, herkese eşit, ücretsiz ve sürekli sağlık hizmeti sağlanmalı, sosyalizasyon uygulamasına işlerlik kazandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

yorum

OYA BAYDAR

Komünizm ve Terörizm: 2

KOMÜNİZM bir zamanlar bir umacı, boynuzlu, kuyruklu bir şeytandı gericilik güçlerinin propagandalarında. Ama zaman geçti; zamanla birlikte köhnemiş fikirlerin, köhnemiş propagandaların üzerinden de sel suları geçti. Komünizmin aile, din, namus tanımadığı, şapkasını vestiyere asanın eve girdiği masalları ve ilkel propagandası da, son yıllarda, sosyalist toplumların tanınmaya başlamasıyla, bunların turistlere, ziyaretçilere tüm kapılarını açmalarıyla, gidenlerin kendi gözleriyle gördükleriyle, iflas edince, işçi sınıfının bilimini, öğretisini, dünya görüşünü ve sosyalist dünyayı karalamak için yeni yöntemler bulunmaya başlandı.

EMPERYALİZMİN, sömürü düzeninin propagandasının onyıllardır koşullandırdığı kafalar, artık şeytan ve şapka masallarına pek inanmasalar da, komünizmin «kötü»lüğüne inanmaya elverişliler. O zaman emperyalist propaganda için yapılacak şey nedir? Bu zaaftan yararlanmak... İşte çoğu kapitalist ülkelerde, bu arada Türkiye'de de yapılan bu.

ÖNCE faşizme arka çıkacaksın, faşist örgütlenmelere her türlü olanağı sağlayacaksın, faşist terörü, Türkiye'de olduğu gibi salacaksın ortaya. Sonra bazı maceracı gençlik gruplarının içine sızacaksın, bunların en yetkilileri arasına ajanlarını sokacaksın, kışkırtacaksın ve faşist teröre karşı terör uygulamalarını sağlayacaksın. Dayanılmaz bir «anarşi» bir toplumsal kargaşa başlayacak. Geniş emekçi yığınlar can güvenlikleri nin bile kalmadığı bu huzursukluk ortamından el aman diyecekler, öfkelerini yöneltecek, odaklaştıracak yer arıyacaklar. O zaman da hedef olarak işçi sınıfını, onun örgütlenmesini, onun bilimini, onun dünya görüşünü, ideolojisini göstereceksin. Böylece geniş emekçi yığınlar, hatta işçi sınıfının önemli bir bölümü, işçi yığınları, kendi davalarından soyutlanmış olacak. Faşist terör ve ajan terörünü komünizmle özdeşleştirecek... İşte emperyalizmin Türkiye ve benzeri ülkelerde uyguladığı plan.

OYSA işçi sınıfı, tüm halk kesimlerine öncülük ederek iktidara gelirken, yani toplumun yüzde 90'ı, yüzde onluk bir avuç sömürücü azınlığın baskı ve diktatörlüğüne «hayır» deyip bu diktatörlüğü yıkarak kendi iktidarını kurarken; kandan, savaştan, terörden yana değildir. Dünya devrim tarihinin tüm örnekleri, işçi sınıfının, ancak, kanı canı bahasına elde ettiği kazanım ve iktidar, bir avuç sömürücünün saldırısına uğradığında, yada bunlar yüzlerce yıllık sömürü ve çıkar düzenleri yıkılmasın diye silaha sarıldıklarında, kendini ve iktidarını korumak, yarının dünyasını kurabilmek için silaha başvurduğunu göstermiştir. İşçi sınıfının iktidarı almasından sonra çıkan hiçbir içsavaş, işçi sınıfı ve bağlaşıkları tarafından çıkarılmamıştır. Tümü, yıkılmış sömürü baskı ve bağımlılık düzeninin egemen güçlerince çıkarılmış, kıvılcım onlardan gelmiş, terörü onlar istemiştir.

BUNA karşılık, çağımızdaki terörle, terörizmle, bireysel terörle, serüvencilikle «kovboyculukla» vede bunların tümünün temelindeki faşist terörle işçi sınıfının hiçbir ilişkisi bulunmadığının en geniş yığınlara anlatılabilmesi, yani, emperyalizmin yalana dayalı propagandasına karşı propaganda geliştirilebilmesi, tümüyle işçi sınıfının savaşerlerine, işçi sınıfı militanlarına, onların devrimci, yaratıcı propaganda çalışmalarına kalmaktadır. Bu, güç ama mutlaka yapılması gereken bir görevdir. Devrim işçi sınıfının örgütlü gücünün öncülüğünde, ama mutlaka yığınlarla yapılır. Onların istediği yığınları bizlerden uzaklaştırmak, soyutlamaktır. Bu oyunu bozmak, görev ve sorumluluğumuzdur.

bir ekmek bir Politika

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine karşı girişilen eyleme son verme konusunda FKÖ'nün üstlendiği işlev. 2) Yer değişme — Hitler'in faşist kıtalarının simgesi. 3) Tersi, küçük orman. 4) Düşürme (eski dil) — Çekoslovakya'nın başkenti. 5) Tersi, bir din görevlisi — Telefon sözü. 6) Tersi, Güney Avrupa'da bir sıradağ — Sıtma mikrobu aşılayan sivrisinek. 7) İnsan, hayvan ve bitkilerin bir cinsi. 8) Bir harfin okunuşu — El zanaatları veya küçük ticaretle geçinen kimselere verilen genel ad. 9) Karşı-devrimci Üç Dünya Teorisinin dünyadaki savunucusu «komünist» partinin simgesi — Bir kamu kuruluşumuz — Bir nota. 10) Sebatkâr.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Öldürülmesiyle ilgili gelişmelerde sık sık MHP'nin adı geçen gazeteci. 2) Bir nota — Tersi, yabancı bir erkek adı. 3) Açlık duymak — İtalya'da bir ova. 4) Baryum'un simgesi — Şaşkınlık ünlemi — Bir besin maddesi. 5) Yalan ve hurafelerle insanları gerçeklerden uzak tutmak — İngilizcede bay. 6) Eski bir Yunan çalgısı — Ayı evi — Çokbilmiş. 7) Tersi, Anadolu halk giysilerinde bir başlık — Bir baskı tekniği. 8) Tersi, ayrım. 9) Akıl — Gelişigüzel. 10) Tersi, eski Yunancada bilim — Belli bir iş için ayrılan para.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Mısır — raİŞ. 2) İsa — Efendi. 3) FM — Us — El. 4) İbraname. 5) TEA — İrina. 6) atnaÇ — rİ. 7) Rübai — Elem. 8) İLO — Netice. 9) La — Sac. 10) tauS — İvemE.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Militarist. 2) Is — Betül. 3) Safranbolu. 4) Ma — AA — As. 5) Re — Niçin. 6) Fuar — Eti. 7) Resmiyet. 8) An — En — Lise. 9) İde — arecaM. 10) Şile — İmece.

Okurlardan Politika'ya

Manisa olayları nasıl gelişti?

Ben, Manisa'nın Saruhanlı ilçesinde oturan emekli bir kimseyim. Manisa'daki faşist saldırılarla ilgili bazı gözlemlerimi sizlere aktarmak istiyorum.

Öldürülen Manisa MHP İl Başkanı, bir süre önce bir istifa dilekçesi vermişti. Bu istifası kabul edilmedi ve bacağından yaralamak suretiyle kendisine bir ihtar verildi. Bu kişi, kendisine de lege kartı gönderildiği halde MHP Büyük Kongresi'ne katılmadı ve ikinci kez istifa dilekçesi gönderdi. Ve bunun üzerine de öldürüldü. Yani, Genel Başkan Türkeş'in «davadan döneni vurun!» emri uygulandı. Gazetelerde izlediğimiz gibi cinayetler birbirini izledi.

İGD'li gençlere, öldürülen genç berber için cenaze töreni düzenleme izni verilmedi. Bir bir üzerleri aranan gençler, polislerce coptan geçirilerek dağıtıldı. MHP İl Başkanı'nın cenaze töreni ise, tüm çevre il ve ilçelerden gelen MHP'lilerin katılmasıyla rahatça yapıldı. Törenden sonra İKD üyesi eczacı hanımı katledenler, ÜGD topluluğunun içine karışarak kayboldular.

Manisa Valisi ve Emniyet Müdürü, İGD'liler için gösterdiği titizliği ÜGD'liler için de gösterseydi bu cinayetin önüne geçilirdi.

Manisa Valisi ve Emniyet Müdürü, Manisa'nın Karaköy semtinin ÜGD tarafından kurtarılmış bölge ilan edildiğini iyi bilirler. Neden buna göz yumarlar acaba? CHP ağırlıklı hükümetin ağırbaşlı Başbakanı ve İçişleri Bakanı, tüm bu cinayetlerin ardında hangi gizli güçlerin yer aldığını ve tezgahlanan oyunlara kimlerin alet olduğunu görmüyorlar mı?

Okurumuz, asıl adının gizli tutulmasını istiyor.

ÇALLI

Okurumuz, asıl adının gizli tutulmasını istiyor.

Buca cezaevi'nden

Devrimci savaşımda büyük bir boşluğu dolduran «Politika»mıza yayın hayatında başarılar dileriz.

«Politika»nın bizlere ulaşması bir takım engellerle karşılaştı. Cezaevine her türlü esrar, uyuşturucu maddeler, seks mecmuaları rahat rahat girerken, «Politika» sokulmak istenmedi. Sert protestolarımız sonucu, artık «Politika»mız elimize ulaşıyor. Dışarıyla bağımızı kuruyor. Olayları artık işçi sınıfımızın gözüyle izleyip yorumluyabiliyoruz.

Buca Cezaevi de Türkiye'deki cezaevlerinin bir parçası. Burası da «kader mahkumları»yla (Biz düzenin kurbanları diyelim) dolu. Bozuk düzenin çarklarına takılan birçok kişi, her gün cezaevlerini dolduruyor. Kapitalizm koşullarında zaten çarpık bir yapıya sahip olan cezaevleri, buralara düşen iyi insanları bile harcıyor. Toplumla bağları oldukça zayıflayan bu kişiler, kısa sürede uyuşturucu maddeye alışıyorlar. Cezaevlerinde esrar dışarıdakinden daha kolay edinilebilebiliyor. Mahkumların üzerinde bir de cezaevi müdürlüğünün ve savcılığın baskısı var. Savcılar istediği kişileri istediği yere sürebiliyor. Hatta yürürlükten çoktan kalkan hücre cezasını bile uygulamaya kalkıyorlar.

Gazetemiz «Politika» mahkum arkadaşlar tarafından sürekli okunuyor. «Politika»dan mahkum sorunları, cezaevi uygulamaları ve infaz değişiklikleri hakkında ayrıntılı yazı çıkmasını istiyorlar.

İzmir Buca Bölge Cezaevinden

İLERİCİ GENÇLER

Büyük kadın yürüyüşünü destekle

ilerici kadın hareketi durdurulamaz! yürüyüşü

İZMİR
ALİAĞA
BURHANİYE
BALIKESİR

KOCAELİ İL SINIRI
İZMİT

BURSA
BOZÖYÜK
ESKİŞEHİR
ANKARA İL SINIRI

20 - 21 22 - 23 TEMMUZ 1979

Tertip Komitesi

Pravda Avrupa silahsızlanma forumu önerdi

Dış Haberler Servisi — SBKP yayın organı Pravda gazetesi 15 Mayıs tarihindeki Varşova Anlaşması toplantısında getirilen öneriyi destekleyerek, Helsinki Nihai Senedi'ne imza koymuş bütün ülkelerin bir silahsızlanma toplantısı düzenlemeleri gerektiğini belirtti. Pravda gazetesi, böyle bir konferansın 1975 yılında imzalanan belgeyi canlı kılacağını, Avrupa'daki siyasal ve askeri bloklaşmayı da önleyeceğini yazdı. Avrupa'ya orta menzilli nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesini sert bir dille eleştiren Pravda yeni ve daha somut adımların atılması gerektiğini kaydetti.

BROWN SALT-2'NİN ONAYLANMASINI İSTEDİ

Öte yandan ABD Savunma Bakanı Brown, Senato Dışilişkiler Komisyonunda yaptığı konuşmasında, SALT 2 anlaşmasının onaylanmasını istedi. Anlaşmanın reddinin yeni tehlikeler getireceğini kaydeden Brown, Sovyetler Birliği'nin anlaşma hükümlerine uyacağını, aksi durumda politik prestijinin sarsılacağını öne sürdü.

bir dakika

AFRİKA Birliği Örgütü toplantısında, Sedat konuşurken, Filistin halkını destekleyen ülkelerin temsilcileri salonu terkettiler. Bu arada ilginç olaylar da oldu. Örneğin Sudan delegasyonunun büyük bir bölümü salonu terketti, ancak devlet başkanı Numeyri içerde kaldı. Somali delegesi de önce salondan çıktı, sonra yeniden içeri girdi.

Somoza'nın halefi de Nikaragua'dan kaçtı

Sandinist Cephe kazandı, şimdi sıra dönüşümlerde

- LEON, YENİ BAŞKENT İLAN EDİLDİ, ULUSAL MUHAFIZLAR TESLİM OLDU

Dış Haberler Servisi — 42 yıl boyunca Nikaragua'yı kana boyayan Somoza rejimi nihayet tamamen düştü. 2.5 milyonluk Nikaragua'da da diktatörlük dönemi geride kaldı.

Sandinist Cephe tarafından yapılan açıklamada, Ulusal Muhafızların kayıtsız şartsız teslim oldukları, yüksek rütbeli subayların da Somoza'nın halefi Urcuyo ile birlikte Guatemala'ya kaçtıkları bildirildi. Paniğe kapılan Ulusal Muhafızların işledikleri cinayetler nedeniyle son anda dehşete kapıldıkları, bir İngiliz uçağını kaçırmaya kalkıştıkları, beş uçağı da ABD ve Guatemala'ya inmeye zorladıkları kaydedildi.

YENİ YÖNETİM

Diktatörlüğe karşı savaş sırasında en kanlı olaylara sahne olan Leon kentini başkent ilan eden Geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti de göreve başladı. Violeta de Chamorro, Sergio Ramirez Mercado, Alfonso Robelocallejas, Moises Hassan ve Daniel Ortega'dan kurulu hükümetin kuruculuk çalışmaları sırasında, yasama görevinin 33 üyelik bir devlet konseyi tarafından yürütüleceği belirtildi.

Yapılan açıklamaya göre Devlet Konseyi, 6 Sandinist Cephe temsilcisi, 12 Ulusal Yurtsever Cephe üyesi, (Nikaragua Sosyalist Partisi bu cephededir), 7 Genişletilmiş Muhalefet Cephesi üyesi, 6 özel sektör temsilcisi, 1 üniversite ve 1 din adamından oluşuyor.

Hükümet adına bir basın toplantısı düzenleyen Sergio Ramirez, ilk eylemlerinin Somoza'nın mallarına el koymak ve kanlı anayasayı yürürlükten kaldırmak olacağını söyledi. Bu arada yeni bir anayasa yapılması, seçimlere gidilmesi, yolunda çalışmalar yapılırken, ABD baskısına da boyun eğilmeyeceğini sözlerine ekledi.

Afrika Zirvesi'nde sahra sorunu ele alındı

- Waldheim, Sedat'a Cenevre Konferansı önerdi

Dış Haberler Servisi — Afrika Birliği Örgütü'nün Liberya'nın başkentindeki zirve toplantısı sürüyor. Batı Sahra sorununun ele alındığı oturumda POLİSARİO Cephesi'nin varlığının tanınması, bu sorunun da böylece barışçı bir yoldan çözümlenmesi istendi. Zirve toplantısına Fas'ın katılmadığı, Batı Sahra sorununun çözüme bağlanmasını engellemeyi amaçladığı kaydediliyor.

Bilindiği gibi Fas, Cezayir ve Libya'nın POLİSARİO Cephesi'ni desteklemesi ve Moritanya'nın da bu konuda olumlu davranması üzerine ABÖ zirvesine katılmama kararı almıştı.

Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim, Mısır Devlet Başkanı Sedat ile bir görüşme yaptı. Waldheim'in görüşmede Ortadoğu sorununun çözümlenmesi için Cenevre'de tüm tarafların katılacakları bir konferansın toplanmasında ısrarlı olduğu açıklandı.

Göçmenler Konferansı başlarken Çin, Vietnam'a saldırdı

- Amerikan 7. filosu da Vietnam Denizinde demir attı

Dış Haberler Servisi — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim tarafından çağırısı yapılan «Güney Doğu Asya Göçmenleri» Sorunu Uluslararası Konferansı Cenevre'de başlıyor. Konferansa katılmak üzere Cenevre'ye gelen Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Delegasyonu Başkanı Herm Hen, sorunun çözümü için yapıcı ve somut önerilerle geldiklerini, ancak hiç bir şekilde politik spekülasyona izin vermeyeceklerini söyledi.

Öteyandan Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, son yirmi gün içinde Çin'in ateşkes anlaşmasını en az 200 kez ihlal ettiği ve bir çok Vietnamlının öldürüldüğü ve yaralandığı açıklandı.

Bu arada Amerikan Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada 7. Filoya bağlı savaş gemilerinin Çin denizinde Vietnam sahillerine yakın bölgelerde demir attıkları bildirildi.

Guatemala dış bakan yardımcısı kaçırıldı

Guatemala Cili, (ANKA) - Orta Amerika ülkelerinden Guatemala'da, Dışişleri Bakan Yardımcısı Alfonso Alonso Lima, kimliği henüz bilinmeyen kişilerce kaçırıldı.

Guatemala İçişleri Bakanlığı'nca yapılan açıklamada, Dışişleri Bakan Yardımcısı Lima'nın, evinden işine giderken makam arabasının iki araba tarafından durdurulduğu ve silah zoruyla kaçırıldığı bildirildi.

Açıklamada, Dışişleri Bakan Yardımcısının, yolunu kesen arabalardan birine bindirildiği de kaydedildi.

İSRAİL LÜBNAN'I BOMBALARKEN ABD'NİN LÜBNAN ORDUSUNA SİLAH VERDİĞİ AÇIKLANDI

Dış Haberler Servisi — İsrail topçuları Güney Lübnan'ı 3 saat süren bir top ateşine tutarken, Barış Gücüne mensup bir Norveçli asker öldü. Bu arada Falanjistler tarafından yapılan bir açıklamada, ABD'nin Lübnan ordusunu silahlandırmak üzere Beyrut'a piyade silahları ve ağır toplar gönderdiğini açıkladı.

Öte yandan İsrail'in işgal ettiği topraklarda yeni yerleşim merkezi kurma planları BM Güvenlik Konseyi'nde protesto edildi. Portekiz ve Zambiya delegeleri, İsrail'in yayılmacı politikasına bir son verilmesi gerektiğini kaydettiler.

İRAN DIŞİŞLERİ BAKANI, ABD MÜDAHALESİNE KARŞI ÇIKTI

Dış Haberler Servisi — İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi, ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesine, özellikle de Hürmüz Boğazına asker çıkarmasına izin vermeyeceklerini açıkladı. İran'ın bütün komşularıyla iyi ilişkiler kurmak istediğini kaydeden Bakan, ülkesinin «devrim ihraç etmeye niyetli bulunmadığını» da sözlerine ekledi.

Öte yandan Federal Almanya ve Avusturya'da bulunan 350 SAVAK ajanının arandığı bildirildi. Humeyni Komiteleri tarafından aranan SAVAK ajanlarının özellikle ilerici örgütler içerisine sızdıkları, İran öğrenci örgütü CİSNU tarafından açıklandı.

Ortak Pazar'ın Yunan emekçilerine darbesi: «Federal Almanya'daki işçiler geri dönsün»

Dış Haberler Servisi — Kısa bir süre önce AET'ye tam üye olan Yunanistan hükümeti ile Federal Almanya arasında bir anlaşma imzalanacağı, bu ülkedeki Yunanlı işçilerin bir an önce Yunanistan'a geri dönmelerinin özendirileceği açıklandı. Bu nedenle Federal Almanya'nın 1980 bütçesinden 20 milyon Mark ayırdığı, Yunan hükümeti ile yapılacak anlaşmanın, daha önce Türkiyeli işçilerin Türkiye'ye dönmeleri için yapılan protokolla aynı olacağı bildiriliyor.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Suçlu ayağa kalk!

FİLİSTİN Kurtuluş Örgütünün dışındaki «fraksiyonlardan» olduğu ileri sürülen «Filistin Devriminin Kartalları»nın Ankara'da, Mısır Büyükelçiliğini basarak günahsız insanların ölümüne yol açmalarını ne adına yapılmış olursa olsun, hangi amaca yönelik bulunursa bulunsun, hiç bir şekilde tasvibe olanak yoktur.

EYLEMİN, hükümetin ve Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcilerinin sorumlu olduğu kadar, soğukkanlı ve insancıl tutumlarıyla daha fazla can kaybına neden olmadan sonuçlandırılması, kuşkusuz, sevindiricidir. Ancak bu olayın vahametini ortadan kaldırmamaktadır.

EYLEMCİLER günahsız insanların ölümüne yol açarak haklı bir davada, haksız bir duruma düşmüşler, etki yerine tepki elde etmişlerdir. Bu bireysel şiddetin bir kez daha iflasıdır.

BU açıdan bakıldığında Filistin halkının yasal temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütünü Ankara olayına, ima yoluyla da olsa bulaştırma çabaları «abesle iştigaldir.»

İNGİLİZ, Fransız, ABD emperyalizmleriyle, onların bölgedeki silahlı serdergesi İsrail'e karşı çeyrek yüzyıldan bu yana benzeri az bir özveriyle sürdürdüğü ulusal kurtuluş savaşının çetin sınavlarından başarıyla geçerek bugünkü Devlet erişkinliğine ulaşan Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bireysel şiddet hareketleriyle uzak yakın herhangi bir ilişkisinin bulunmaması doğaldır. Nitekim FKÖ temsilcilerinin, eylemin daha fazla can almadan sonuçlandırılmasında gösterdikleri müstesna çabalar, Filistin halkının yasal politik örgütünün bireysel şiddete hiç bir şekilde taraftar olmadıklarını en açık ve somut biçimiyle kanıtlamıştır.

NE var ki muhalefetin başının, eylemcilerin elindeki rehinelerin hayatlarının kurtarılması gibi son derecede önemli bir işin başarılmasında birincil rolü bulunan insancıl bir tutumun doğal uzantısında yeralan «kucaklama» olayını bahane ederek giriştiği ucuz demagoji bize, Ankara olayının asıl suçlularını unutturmamalıdır.

KİMDİR asıl suçlu?

Asıl suçlu Filistin halkını anayurdundan söküp atarak, tarihin en büyük ve en acımasız soykırımlarından birini gerçekleştiren ABD emperyalizmi ve onun bölgedeki jandarması müstevli İsrail'le «ayrı barış»ın ihanet belgesini imzalayarak Arap halklarını arkadan hançerleyen Sedat yönetimidir.

ASIL suçlu, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 242 nolu kararının başlangıç bölümünde yeralan «hiç bir ülke toprağı silah zoruyla edinilemez» ilkesini hiçe sayarak, ABD emperyalizminin destek ve koruyuculuğunda, silah zoruyla işgal ettiği Arap topraklarına «ebediyen» çöreklenmeyi planlayan Tel Aviv'in saldırgan yönetimidir.

ASIL suçlu Başkan Bumedyen'in «besili kediler» adını verdiği komprador burjuvazisini, daha da semirtmek için Camp David'de Filistin ve Arap halklarının ölüm kalım savaşını «bir avuç dolara» satarak, çilekeş Mısır halkının onurunu iki paralık eden, Arap ulusal bilimcinin simgesi büyük Nasır'ın kemiklerini sızlatan Enver Sedat'ın teslimiyetçi politikasıdır.

ASIL suçlu Vietnam'da bizzat yarattıkları çaresizlerin dramını insancıl görüntü altında politik istismar aracı olarak kullanacak ölçüde aşağılık oyunlara girişmekte sakınca görmeyen, buna karşılık otuz yıldır kendi özyurdunda bin eziyet ve yoksulluk içinde müstevlinin Amerikan yapısı napalm ve bilyeli bombaları altında göçebe hayatı yaşayan üçbuçuk milyon Filistinlinin bitmeyen acılarına gözlerini, kulaklarını ve gönüllerini kapayan başta ABD olmak üzere, Batı'nın ileri endüstri ülkeleri, Washington'un tüm yandaşları, işbirlikçileridir.

ASIL suçlu Ortadoğu'da Emperyalizmin gerçek hedefinin, Arap ulusal kurtuluş savaşlarının başarıya ulaşarak halkların gerçek ve biricik kurtuluşu Sosyalizme yönelmesini önlemek olduğunu anlamakta direnenlerdir.

ASIL suçlu yıllardır tüm dünyanın gözüönünde oynanan «yüzyılın bu en acımasız ve kanlı» trajedisi karşısında, kıllarını bile kıpırdatmadan seyirci kalanlardır.

ASIL suçlular bunlardır.

- Vietnam ve Laos'dan kaçanlar, emperyalizm ve Pekin yönetimiyle işbirliğindeki Hoalar
- Kamboçya göçmenleri ise Pol Pot yönetiminin gazabından kurtulmak istiyenlerdir.

Asya'daki göçmen sorununun ardındaki gerçekler

Hoalar, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nde tüm yurttaşlık haklarından eşit olarak yararlanmaktadır.

Hindi-Çin göçmenler sorunu Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen bir konferansta ele alınıyor. Son haftalarda Batı basının Çin'lilerin ortak yürüttüğü kampanyaya bakıldığında, bu konferansın göçmenler sorununa insancıl bir yaklaşım getirmek için değil anti-Vietnam kampanyanın yoğunlaştırılması için kullanılacağı açıkça görülüyor.

Gerçekten de böyle bir sorun vardır ve bu yadsınamaz. Pol Pot rejiminin kanlı baskınından kaçan onbinlerce Kamboçyalı, Vietnam ve Laos'u terk eden ve çoğunluğunu Çin asıllı Hoaların oluşturduğu binlerce göçmen Malezya, Tayland, Endonezya ve Filipinlerde bulunan kamplarda yaşamaktadır. Göçmenlerin ülkelerini terk ediş nedenleri de farklıdır. Vietnam ve Laos'u terk edenler içinde emperyalizmle işbirliği yapan eski yöneticilerin, işverenlerin ve Çin kökenlilerin sayısı küçümsenmeyecek kadar çoktur. Pol Pot rejiminin katliamlarından kaçan on binlerce Kamboçyalının göç nedenlerinin bu işbirlikçilerle aynı olduğu ise asla düşünülemez.

GÖÇMENLERİN YÜZDE DOKSANINI HOALAR OLUŞTURUYOR

Göçmenlerin yüzde doksanını Çin asıllı Hoalar oluşturmaktadır. Güneydoğu Asya Vietnam'da 700 bin civarında Hoanın yaşadığı bilinmektedir. Vietnam, sömürgesi iken, Hoaların bazıları ekonomik ve politik ayrıcalık sağlayarak ülkenin ticaretinde önemli bir rol oynamaya başladılar. Diğer Hoaların çoğunluğu işçi yada küçük tüccardı. 1955 yılında Kuzey Vietnam Çin'le bir anlaşma yaparak Hoaların Vietnam vatandaşı olmalarını kabul etmişti. Güneyin kurtuluşundan sonra, o zamanki Saygon, şimdiki Ho Şi Minh şehrinin Şolon kesiminde yaşayan Hoaların çoğunluğu Taiwan'a gitmek istediklerini belirterek ülkeyi terk ettiler. Vietnam'da kalan Hoalar Vietnam halkıyla eşit haklara sahiptiler ve 1976 seçimlerinde büyük çoğunluğu oy kullandı. Vietnam Ulusal Meclisinde görev alan Hoalar da vardır.

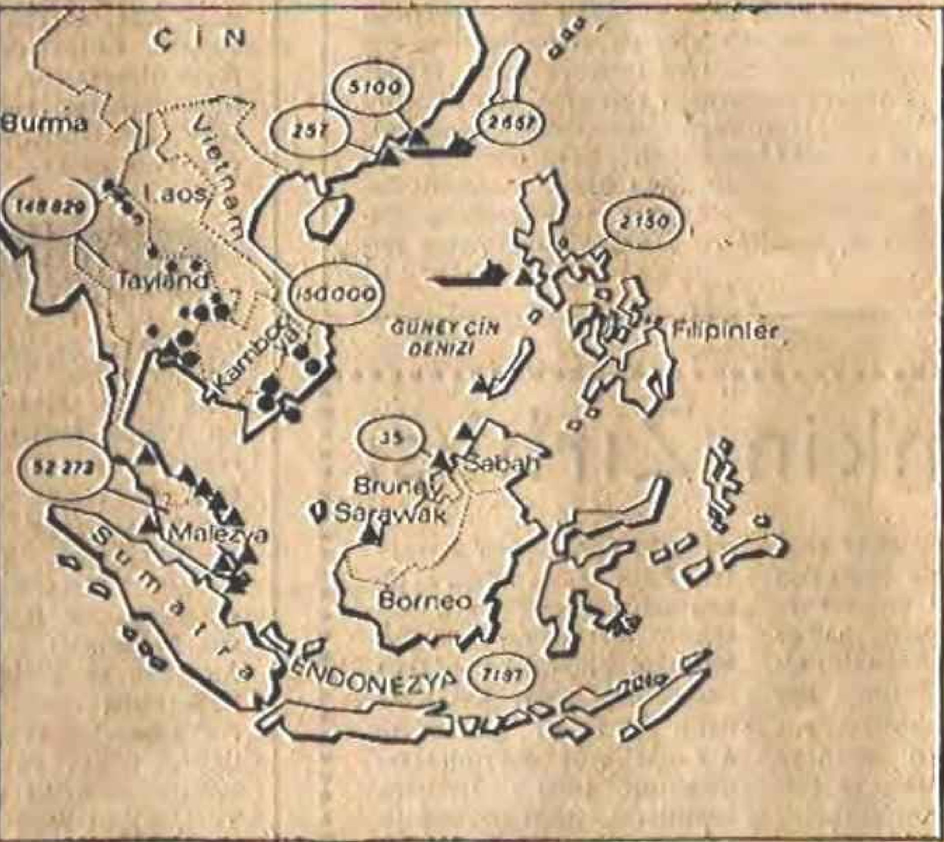
ÇİN SALDIRISINDA YERALAN HOALAR

Ülkede kalan Hoaların bir kısmı kendi kültürlerini ve sosyal yaşamlarını sürdürürken Japon, Amerikan ve Fransız emperyalistlerine karşı Vietnam halkıyla birlikte savaşan bir kısım Hoa da Vietnam halkıyla kaynaşmıştır. Çin saldırısı öncesi ve sonrası Vietnam'ı terk eden Hoalar Vietnam halkına yabancı kalanlardır. 1978 yılında Pekin yönetimi, bu Vietnam-Çin savaşı çıkacağını ve Vietnam'da kalan Hoaların «acımasız baskı ve işkence altında» kalacağı yalanını ajanları aracılığı ile yaymağa başladı.

Aynı zamanda «Vatan sizi bekliyor, yurduna dönmeyen hain sayılacak» tehdidini savurarak Hoalara çıkar yol bırakmadı. Çin saldırısında yer alan bir çok askerin Hoalardan, hem de Vietnam'dan ayrılan Hoalardan oluşması bir rastlantı değildir.

Vietnam'a «yeni bir ders vermenin gerektiği» propagandasıyla göçmen sorununun saptırılması, aynı zamana raslamaktadır. Tokyo zirvesinde işsizlik sorununun gündemden çıkarılarak Hindi-Çin göçmen sorununun gündeme alınması, Pekin'in bu konuda da emperyalizmle işbirliğine gittiğini açık bir şekilde gösteriyor. Şili'de faşist Pinochet'yi, Angola'da UNİTA'yı, Etiyopya halkına karşı Somali'yi, Afganistan halkına karşı gericileri ve toprak ağalarını destekleyen ve Mısır-İsrail ayrılıkçı anlaşmasını ayakta alkışlayanların daha farklı davranması da zaten beklenemezdi.

Kampanyanın, özellikle Hindi-Çin yarımadasında ASEAN ülkeleriyle Vietnam, Laos ve Kamboçya arasında işbirliği hazırlıklarının yapıldığı bir dönemde yoğunlaşmasıda, ilgi çekicidir. Çin yöneticileri hegemonyacı ve yayılmacı emellerine ulaşmak için Vietnam'ı büyük bir engel olarak görmekte ve yiğit Vietnam halkını «yıldırmaya» çalışmaktadır. Çin'in Vietnam'a saldırısı dünya barış güçlerinin büyük tepkisini çekmiş ve Vietnam halkıyla dayanışma beklenilenin çok üzerinde boyutlara varmıştır. Şimdi yeni başlatılan «tekrar ders verme» yaygaralarıyla birlikte göçmen sorununun da büyütülmesi, bu arada çözümden çok çözümsüzlük için çalışılması, kamuoyunu yanıltma ve ikinci saldırı için «haklı» bir zemin yaratma çabalarını içermektedir. Bu oyun da, en başta Vietnam halkı olmak üzere ilerici ve barışsever kamuoyunun çabaları ile bozulacak, göçmen sorununa insanca bir çözüm bulunacaktır.

Yıldızlar Laosluları, siyah daireler Kamboçyalıları, siyah üçgenler de Vietnamlı göçmenleri gösteriyor.

Dünya turu

- **KIBRIS** Rum Bölgesinde seçim sistemi değişti. Temsilciler Meclisi'nin 5'e karşı 24 oyla aldığı karara göre, Rum Bölgesinde çoğunluk sisteminden, nisbi temsil sistemine geçildi.
- **ARJANTİN**'de aralarında 138 gazetecinin de bulunduğu 5700 kişinin kayıp olduğu açıklandı.
- **ÜRDÜN** Genel Kurmay Başkanı General Zeyd Bin Şakir, Sovyetler Birliği yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere Moskova'ya gitti. General Şakir'in Sovyetler Birliğinden silah almak için görüşmelerde bulunacağı bildirildi.
- **TASS AJANSI** otomatik insansız uzay aracı «İlerleme - 7»nin «Salyut - 6» yörünge istasyonundan ayrıldığını ve uçuşunu kendi başına sürdürdüğünü bildirdi.

Yeşil bereli Jordan Carter'a danışman oldu

Beyaz Saray Genel Sekreterliğine, Vietnam'da savaşmış bir yeşil bereli olan Hamilton Jordan getirildi. Jordan'ın 1966'dan bu yana Carter'ın adamı olduğu, başkana bağlılığıyla tanındığı bildiriliyor.

- **ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ İLO** raporunda Avrupa'daki yabancı işçilerin çoğunun, kötü koşullardaki toplu yerleşim bölgelerinde, yerli nüfustan soyutlanmış biçimde yaşadığı belirtildi.
- **BELÇİKA** Hükümetinin, ülkedeki zorunlu öğretim yaşına üç yıl daha ekleyen ve 5 - 16 olarak değiştiren tasarıyı önümüzdeki Sonbaharda meclise sunması bekleniyor.
- **AVRUPA** Parlamentosu 12 başkan yardımcısından 11'ini ilk tur oylamada seçti.
- **İKİNCİ** Dünya Savaşından bu yana ilk kez, İngilizlerin, yabancı ülke ve kuruluşlarda doğrudan yatırımlara girişebilecekleri bildirildi.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Özbekistan Kültür Bakanı G.N. Nacimov Politika'nın sorularını yanıtladı

Özbekistan'da 14 bin adet kütüphane var

Türkiye Özbekistan ortak film yapacak

Kültür Bakanı Kışlalı başkanlığındaki Türk heyeti ile Nacimov başkanlığındaki Özbekistan heyeti arasındaki görüşmelerde taraflar arasında ortak film yapımı konusunda ilke anlaşmasına varıldı.

Türkiye Cumhuriyeti ile SSCB arasında 23 Haziran 1979 tarihinde Moskova'da imzalanan kültürel ve Bilimsel değişim programı çerçevesinde taraflar arasında çeşitli konularda anlaşmaya varıldığı bildiriliyor.

Buna göre, 1980 Eylül ayında Bursa'da yapılacak 2. Uluslararası Halk Bilimi Kongresine Türk halk bilimi ile ilgili olarak iki Özbek bilim adamı çağrılmış, yine 1980 yılında Türkiye'de düzenlenecek Halk Oyunları Festivalinden birine Özbekistan Halk Oyunları Topluluğu davet edildi.

Yapılan görüşmelerde ayrıca, Türkoloji ve halk bilimi konusunda ilgili kuruluşlar arasında yayın değişimi, Özbekistan halk çalgılarından birer örnek ile folklor müziği konusunda plak, film, fotoğraf ve ses bantı değişiminin özendirilmesi, benimsendi. Bu arada karşılıklı olarak birer halk bilimi uzmanının üçer ay süreyle değişimi, el sanatları sergisi, yazar ve ses sanatçıları değişimi ile iki ülkeyi karşılıklı olarak tanıtacak fotoğraf sergilerinin düzenlenmesine de karar verildi.

ORTAK RESTORASYON ÇALIŞMALARI

Yapılan görüşmelerde, Türkiye ile Özbekistan arasında ortak restorasyon çalışmaları yapılması konusunda da anlaşmaya varıldı. Bu anlaşmaya göre, Türkiye'den bir restorasyon uzmanı Özbekistan'a giderek Semerkent uygulamasını görecek, karşılığında da bir Özbekistan uzmanı aynı tür incelemelerde bulunmak üzere Türkiye'ye gelecek.

Ayrıca bibliyografik ve çeşitli konularda karşılıklı olarak kitap ve yayın değişimi yapılacak. Türkiye kütüphanelerinde bulunan yazma ve ender kitaplardan seçilecek cilt, yazı ve süsleme sanatını içerecek bir serginin Özbekistan'da düzenlenmesi incelenecek ve iki ülke arasında karşılıklı çeviri yapılmasına çalışılacak. 1981 yılında Türk Dil Kurultayı için Özbekistan'dan dil bilimcisi davet edilecek. Özbekistan orkestrası repertuvarlarına Türk bestecilerinden eserler alınması ile Özbekistan Opera ve Balesi, repertuvarlarında Türk Opera ve Balesinden örnekler alınmasına özen gösterilecek.

Mehmet BARAK

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin 15 cumhuriyetinden biri olan Özbekistan'ın Kültür Bakanı Nacimov, güler yüzü, canlı ve coşkulu konuşmalarıyla Türkiye'deki kültür emekçilerinin gönlünü fethetti. Nacimov, kendisine yönelttiğimiz soruları şöyle yanıtladı.

POLİTİKA: Sayın Nacimov, ülkenizde kültür faaliyetleri, gazeteler konusunda bize kısaca bilgi verir misiniz?

NACİMOV: Özbekistan'da 7 binin üzerinde kültür kulübü vardır. Halk burada kültürel gereksinimlerinin tümünü karşılama olanağına sahiptir. Cumhuriyetimizde 14 bin kütüphane, 42 yüksek okul vardır. Yalnız orta eğitim alanında 4 milyon çocuk okumaktadır.

Yine cumhuriyetimizde 236 günlük gazete yayınlanır. Her il, her ilçe kendi gazetesini kendisi çıkarır. Bu gazeteler çeşitli dillerde yayın yapar. Örneğin Özbekçe, Kırgızca, Tatarca, gibi. Ayrıca Özbekistan radyosu da çeşitli dillerde yayın yapmaktadır.

POLİTİKA: Peki Özbekistan'ın nüfusu ne kadardır?

NACİMOV: Cumhuriyetimizde 17 milyon insan yaşar.

Özbek parlamentolarda nasıl temsil edilir, biraz da bu konuda bilgi verir misiniz?

NACİMOV: Özbekistan'da biliyorsunuz Sovyet sistemi uygulanır. En küçük yerleşme ve çalışma biriminden başlayan seçimler sonucunda Özbekistan Sovyeti'ne seçim yapılır. Şu anda cumhuriyetimiz parlamentosu, 470 milletvekilinden oluşmaktadır. Ayrıca cumhuriyetimiz SSCB Sovyeti'nde 80 milletvekili ile de temsil edilmektedir.

Özbekistan Kültür Bakanı Nacimov, arkadaşımızla

POLİTİKA: Sayın Bakan, 17 milyon SSCB'de her 25 bin kişiye bir milletvekili düşer. Bu, Özbekistan için de geçerlidir.

POLİTİKA: Cumhuriyetinizde kadınlar toplumsal alanın hangi dallarında etkindirler?

NACİMOV: Özbekistan Sovyet'indeki milletvekillerinin yüzde 40'ı kadındır. Bununla, kadınların toplumsal yaşamın çeşitli alanlarında, bu arada yönetim kademelerinde de hayli etkin olduklarını söylemek istiyorum. Cumhuriyetimizde kadınların en çok seçtikleri alanlar ise eğitim ve sağlıktır. Bu dallarda çalışanların yüzde 70'i kadındır.

POLİTİKA: Sayın Bakan, Türkiye hakkındaki izlenimlerinizi aktarır mısınız?

NACİMOV: Türkiye halkı, zengin bir tarihe ve engin bir kültüre sahip. Ülkenizin kültürel değerlerini yakından görme fırsatını bulduğum için çok memnunum. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Sosyalist Cumhuriyeti arasındaki kültürel ilişkilerin geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve pekiştirilmesinden de halkım adına büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmek isterim.

YAYIN DÜNYASI

Lenincilik ve işçi sınıfının Uluslararası Devrimci Hareketi

Cavit Tuncer

SSCB Bilimler Akademisi
Uluslararası İşçi Sınıfı
Hareketi Enstitüsü Konuk
Yayınları - Temmuz 1979

DÜNYA çapındaki tarihsel gelişme sürecinin içinde bulunduğumuz evresinde gerek işçi sınıfının iktidara geldiği ülkelerin sayısının artması, gerekse birçok ülkede bu sınıfın iktidara ağırlığını koyabilecek, en azından iktidarlara politik istemlerini dayatabilecek bir güce ulaşmış bulunması, işçi sınıfının bilimi (bilimsel komünizm) üzerine yazılmış kitaplara olağanüstü bir gereksinim duyulmasına yol açtı.

KİTABIN önsözünde de belirtildiği gibi proletaryanın uluslararası düzeydeki konumunu değerlendirmek, işçi sınıfı ile demokratik kitle hareketleri arasındaki işbirliğine ilişkin sorunları araştırmak, sınıf savaşımının eğilimlerini bilimsel-teknik devrimin ışığında gözden geçirmek, işçi sınıfının ve diğer emekçi örgütlerinin sorunlarına eğilmek ve bu örgütlerin ortak anti-emperyalist savaşımdaki bağlaşıklığını güçlendirmek vb. görevleri yerine getirmek üzere SSCB Bilimler Akademisi Başkanlığı'nın bir Bilim Konseyi oluşturması, gerek dünya devrim süreci içinde işçi sınıfının rolünün büyümesinde, gerekse emperyalizmin ve sahte devrimcilerin Marksçılık-Lenincilığe karşı saldırılarını yoğunlaştırmasından kaynaklanmaktadır. Böylece, «Uluslararası İşçi Sınıfı» genel başlığı altında bir dizi eserin yayınlanması planlandı.

ENSTİTÜ'nün, Lenin'in doğumunun 100. yıldönümünde ilk baskısını yayınladığı bu kitabın hazırlanmasına çeşitli ülkelerden pek çok yazar katılmış. Ayrıca M.A. Suslov, Waldeck-Rochet, W. Ulbricht ve Gus Hall gibi çağdaş işçi sınıfı hareketinin dört saygın önderinin kaleme aldığı ve her biri Lenincilığin ışığında dünya işçi sınıfı hareketinin deneyimini yetkin bir analizin süzgecinden geçiren makaleler, kitaba paha biçilmez bir zenginlik katıyor.

FELSEFENİN ve ekonomi politiğin yanısıra Marksçılık-Lenincilik'in kopmaz bir parçasını oluşturan işçi sınıfının bilimi, işçi sınıfına iktidar savaşımında yol gösterir; iktidarı elde tutmanın ve toplumu devrimci yoldan dönüştürmenin yöntemlerini sunar; dünya devrim sürecinin ve onun bir parçası olarak her ülkedeki devrim hareketinin sorunlarına ışık tutar, devrimin görevlerini belirler.

SÖYLEŞİNE önemli konuları kapsayan kitapların okurlarımıza yaygın ölçüde yeni yeni ulaşmaya başladığını biraz da hayıflanarak belirtmek durumundayız. İşte şimdi, işçi sınıfının bilimi üzerine yazılmış pek değerli kitaplardan birini daha kazanmış bulunuyoruz. Bunu sıradan bir kitap gibi görmek gerçekten büyük haksızlık olur. Komintern'in kararları ve Komünist ve İşçi Partilerinin Uluslararası Danışma Toplantıları'nın belgeleri ışığında işçi sınıfı hareketinin uluslararası düzeydeki tarihsel gelişiminin sergilenip değerlendirilmesini, 20. yüzyılın Marksçılığı olarak tanımlanan Lenincilik'in anlamının ve öneminin vurgulanmasını, Leninci ilkelerin hayata geçirilmesini canlı bir anlatımla ve zengin örnekleriyle bu kitaptan izleyebiliyoruz. Bunun yanısıra, devrimci bir maske altında işçi sınıfının tarihsel görevini küçümseme ve işçi sınıfının bilimini çarpıtma çabalarının nasıl hüsrana uğratıldığını, her türden sahte-bilimsel toplumsal gelişme anlayışlarının nasıl teşhir edilerek çürütüldüğünü tüm açıklığıyla görebiliyoruz.

Tİ-SAN Genel Başkanı Mehmet Akan tiyatro sanatçılarının güncel hedeflerini açıkladı

Tüm Tiyatro Sanatçılar Birliği (Tİ-SAN)'nin 1. olağan genel kurulunca seçilen onbeş kişilik genel yönetim kurulu, kendi içinde görev bölümü yaptı. Tİ-SAN Genel Başkanlığına Mehmet Akan, Genel Sekreterliğe Başar Sabuncu, Saymanlığa Ragıp Yavuz, Eğitim Sekreterliğine Vasıf Öngören, Örgütlenme Sekreterliğine de Can Gürzap getirildiler.

Tİ-SAN Merkez Yürütme Kurulu'nun böylece belirlenmesinden sonra bir açıklama yapan Genel Başkan Mehmet Akan, derneklerinin Genel Kurul kararıyla saptanmış hedeflerini şöyle özetledi: «Demokrasi ve barışın, ulusal bağımsızlığın, temel hak ve özgürlüklerin savunulması için tüm ilerici, devrimci ve demokratların güç ve eylem birliğini temel koşul sayan tiyatro sanatçıları, tiyatro sanatının bağımsızlığının ancak demokratik özgürlüklerin gerçekleşmesiyle sağlanabileceğinin bilincindedir. Mücadelesini bu yönde sürdürmekte kararlıdır.»

Daha sonra «Türkiye Tiyatrosunun büyük bir bunalım içinde olduğunu» belirten Mehmet Akan, «tiyatro sanatına emek verenlerin başka alanlara itilmesiyle özel tiyatroların bir bir kapandığını, yerel ödenekle tiyatrolara gündelik politika katılarak sanatsal bağımsızlıklarının tehlikeye düşürüldüğünü» anlattı, devletin olanaklarının yanı sıra, demokratik kitle örgütlerinin de özel tiyatroların varoluş çabalarına sahip çıkmalarını istedi.

«Ödenekli tiyatroların yönetimine sanat üreticisi niteliği taşımayan kişilerin getirilmesinin tiyatro sanatının bağımsızlığı ve sanatçıların onuruyla bağdaşmadığını» söyleyen Tİ-SAN Genel Başkanı, «Ödenekli tiyatroların sanatsal bağımsızlıklarını yitirmesi anlamına gelen bu tür uygulamaların derhal durdurulmasını istediklerini» duyurdu.

Tİ-SAN'ın amatör tiyatroların gelişmesine katkıda bulunmayı görev saydığını belirten Mehmet Akan, İFTO ve benzeri şenliklerin desteklenmesi gereğine de değinerek, bu yıl uygulanan yasaklama kararını kınadıklarını belirtti. TRT'nin tiyatro politikasının saptanmasında tiyatroculardan oluşacak bir danışma kurulunun kurulması için Tİ-SAN'ın çaba göstereceğini, demokratik örgütlerle işbirliği yapılarak korsan tiyatroların tiyatro sanatına zararlarının önlenmesine çalışılacağını söyledi ve yılın en başarılı tiyatro ürünü ile emekçilerine verilmek üzere, tiyatromuzun geçenlerde yitirdiğimiz büyük ustası Muhsin Ertuğrul adına bir ödül konması için Tİ-SAN'da çalışmaların başlatıldığını açıkladı.

Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın resmi çağrılısı olarak, bir süre Türkiye'de bulunan Özbekistan Kültür Bakanı G. N. Nacimov ile kültür alış-verişi konusunda görüşüldü.

Bedrettin Cömert Sanat Ödülü Fotoğraf Yarışması'nda Sanat Ödülünü Serpil Atılgan aldı

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu Çalışanları Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı'nın, 11 Temmuz 1978 günü faşistlerce katledilen değerli bilim ve sanat adamı, Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi ve sandık eski başkanı Doç. Dr. Bedrettin Cömert'in anısına düzenlediği «Doç. Dr. Bedrettin Cömert Sanat Ödülü-Fotoğraf Yarışması» sonuçlandı. Sanat Ödülü'nü Serpil Atılgan aldı.

7 Temmuz 1979 günü yapılan jüri toplantısında ödüller şöyle dağıtıldı:

Sanat Ödülü: Serpil Atılgan

Başarı Ödülleri:
1. Mehmet Demirkol
2. Ali Ay
3. Mehmet Demirkol
4. Hüsnü Gürsel
5. Cemal Sobutay

Çepnidere Köylüleri "Aladağlı Miho"yu sergiledi

Turgutlu'ya bağlı Çepnidere köylülerinin tiyatro çalışmaları yeni bir boyut kazandı. Köylüler, kurdukları grupla «Aladağlı Miho» oyununu sahnelediler.

Halkın büyük ilgisini çeken oyun, ilk kez oynayanların kendi köyü olan Çepnidere'de sergilendikten sonra, Çepnibektaş, Turgutlu ve Kemalpaşa'da da aynı ilgiyle karşılandı.

KÖY-DER, Çepnidere köylüleri, İlkokul Müdürü ve Ziraat Teknisyeninin ortaklaşa yoğun bir çaba sarfederek gece gündüz demeden örnek bir şekilde hazırladıkları oyuna tütün üretiminin başlamasıyla ara verildi.

Tütün işlerinin bitmesiyle oyunun yeniden sahneleneceğinin bildirilmesi üzerine birçok köy ve ilçe ilişkiye geçerek oyunun kendi köy ve ilçelerinde de oynanmasını istediler.

DIŞ HABERLER... DIŞ HABERLER... İÇ HABERLER... İÇ HABERLER... İÇ HABERLER...

GÜNEY AFRİKA'DA IRKÇI POLİTİKAYA KARŞI OLAN BİR KİTAP YASAKLANDI

Güney Afrika'lı yazar Nadine Gordimer'in bir kitabı Hükümet tarafından yasaklandı. Kitap, Güney Afrika'daki ırkçı politikaya karşı çıktığı için hapse atılan bir beyaz doktorun kızının yaşamını anlatıyor.

AVİGNON FESTİVALİ BAŞLADI.

Fransa'nın Avignon kentinde, her yıl geleneksel olarak düzenlenen ve dünyanın en önemli tiyatro olaylarından biri olarak nitelenen Avignon Festivali başladı. Batı'dan ve Sosyalist Blok'tan çok sayıda tiyatro grubunun katıldığı Festivalde birçok önemli yapıt sergileniyor.

BİNGÜL BAŞARIR FAENZA SERAMİK YARIŞMASINDA ALTIN MADALYA KAZANDI.

İtalya'nın Faenza kentinde bu yıl da düzenlenen Uluslararası Çağdaş Seramik Yarışması'na Türkiye'den çağrılı olarak katılan Bingül Başarır «Değişim» adlı yapıtıyla altın madalya ödülünü kazandı. Seramik çalışmalarına 1960'larda başlayan sanatçı, önceki yıllarda Prag, Clermont Ferrand, Vichy, Faenza'da düzenlenen seramik yarışmalarında da birincilik almıştı. İzmir'e yerleşen Bingül Başarır, kurduğu «Bada» seramik atölyesinde düzenlediği sergilerle Ege'nin sanat hareketlerine katılmayı amaçlamaktadır.

BRECHT, CİA TARAFINDAN SÜREKLİ İZLENİYORDU.

Brecht'in CİA'da bulunan bin sayfalık dosyasını inceleyen California Üniversitesi Edebiyat Bölümü Başkanı Dr. James Lion, 1943-1956 döneminde Brecht'in tüm faaliyetlerinin CİA tarafından izlendiğini söyledi. Brecht'in çalışmalarıyla ilgili Amerika'nın Maryland Üniversitesi'nde düzenlenen bir sempozyumda konuşan Dr. Lion, Brecht'in tüm telefon konuşmalarının, mektuplarının ve toplumsal faaliyetlerinin CİA tarafından denetlendiğini belirtti. Dr. Lion, tüm bunlara karşın CİA'nın Brecht aleyhine kullanabileceği herhangi bir kanıt bulamadığını, üç mahkeme ve soruşturma denemesinden sonra dosyayı kapatmak zorunda kaldığını bildirdi.

3. VİCTOR JARA FORUMU 22-29 TEMMUZ TARİHLERİ ARASINDA YAPILIYOR

Federal Almanya'da iki yıldır düzenlenen Victor Jara toplantısının üçüncüsü, «Dayanışma» belgisi altında 22-29 Temmuz tarihleri arasında Auraoh bölgesindeki bir kalede yapılacak. Toplantıya müzik dalından tüm kültür emekçileri katılacak. Şarkı yarışması ve politik şarkı gösterilerinin yanı sıra, toplantının konusu olan «Dayanışma» çeşitli açıkoturumlarda tartışılacak.

İLK KEZ İLERİCİ BİR TİYATRO GRUBU LONDRA ÇADIR TİYATROSU'NDA OYUNLAR SERGİLİYOR

Londra'ya bu yaz gelen tiyatroseverler, 200 kişilik bir çadır tiyatrosu grubunun oyunlarını izleme olanağı elde ediyorlar. İlerici ve deneysel oyunların sergileneceği bu yeni tiyatroyu kuran «Köpük Tiyatro Topluluğu» önceleri çadırda değil parklarda ve açık alanlarda çalışıyordu. Bu kez, Londra'nın Hammersmith semtindeki Ravenscourt Parkı'nda bir çadır kuran tiyatro, ilgine gösteriler sergiliyor. İlk oyun Shakespeare'nin «Onikinci Gece» komedisi. Daha sonra «Londra'lı Delikanlılar» müzikalini sergileyecekler. Cumartesi öğleden sonraları, tümüyle çocuklara yönelik oyunlar sergiliyorlar.

ANADOLU DENEME SAHNESİ NİĞDE'DE AĞUSTOS AYI SONUNDA OYUNLARINI SERGİLEMEYE BAŞLIYOR

● Halk Eğitimi bünyesinde oluşturulan «Anadolu Deneme Sahnesi» ağustos ayı sonunda iki oyun sergileyecek. İlki Ali Rıza Soydan'ın «Kerevizyon»u, ikincisi de Yaşar Kemal'in romanından oyunlaştırılan «Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca». Oyunlar, Elma Festivalinde izleyicilere sunulduktan sonra çevre illere de götürülmeye çalışılacak.

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARININ OLUŞTURDUĞU GEZİCİ EKİP, ÇEŞİTLİ BELEDİYELERCE DÜZENLENEN ŞENLİKLERE KATILIYOR

● İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarının oluşturduğu gezici ekip, yaz döneminde belediyelerce düzenlenen şenliklere katılıyor. 15 Temmuz'da Yakacık Şenliği'ne katılan gezici ekip 7 Ağustos'ta Maltepe, 8 Ağustos'ta Kartal Belediyelerinin çağrılısı olarak oyunlarını sergileyecekler. Daha sonra Çanakkale Belediyesi'nce düzenlenen Troya Festivali'ne, Zonguldak Kömür Festivali'ne ve eylülde Antalya Şenliğine katılacaklar. Bu çevrelere götürecekleri oyunlar, Aziz Nesin'in Atmasyonya Berberi ve Karagöz'ün Berberliği...

OPERA SANATÇISI ATİLLA MANİZADE, VİYANA'DAKİ BAŞARISINDAN ÖTÜRÜ AVUSTURYA CUMHURBAŞKANI'NCA KUTLANDI.

● Opera sanatçımız Atilla Manizade, Akademi Theatre'da 18 temsil vermek üzere Avusturya'ya gitmişti.

Viyana'da «Sevil Berberi» operasında «Basilio» rolünü büyük bir başarıyla oynayan sanatçı, Gola'dan sonra Avusturya Cumhurbaşkanı tarafından kutlandı.

MİM SANATÇISI LEVENT BEŞKARDEŞ BULGARİSTAN'DA «EKMEK KAVGASI»NDAKİ OYUNUYLA ÜÇÜNCÜ OLDU.

● Amatör Mim sanatçımız Levent Beşkardeş, Bulgaristan'ın Varna kentinde düzenlenen Uluslararası Sağır ve Dilsizler Kongresi'nde 24 ülkeden çağrılı mim sanatçıları arasında üçüncülük ödülünü kazandı. «Ekmek Kavgası»nda «Odacı Ali» rolünü başarıyla oynayan Levent Beşkardeş'e ve yönetimindeki Türk sanatçılarına Almanya'dan, Polonya'dan ve Yugoslavya'dan çağrılar geldi.

İZLEYECEKLERİMİZ...

Rumelihisarı'nda İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarının Yaz Oyunları sürüyor.

20 Temmuz Cuma günü saat 21.30'da «Kanlı Düğün» var. Garcia Lorca'nın oyununu Haldun Şevket yönetti. Cumartesi ve Pazar geceleri saat 21.30'da Rumelihisarı'nda Kanlı Düğün izlenebilir. 23 Temmuz Pazartesi gecesi oyun yok. 24 Temmuz Salı gecesi Yaz Oyunları'nın ikincisi başlayacak: «Ayak Bacak Fabrikası.»

SERGİ

Ankara'da Vakko Sanat Galerisi'ndeki «1979 Yaz Karma Resim Sergisi» 21 Temmuz Cumartesi günü sona eriyor. Bedri Rahmi, Fikret Mualla, Abidin Dino, Yüksel Arslan, Muzaffer Akyol'un ve daha birçok ressamın yanında yabancı sanatçılarında yer aldığı sergi Ankara'da ilgi gördü.

Galatasaray

İstanbul'da, Yapı ve Kredi Bankası Sanat Galerisi'nde 7. İstanbul Festivali kapsamı içinde yer alan «Almanya ve Hollanda'dan Türk Çocuklarının Resimleri Sergisi», 20 Temmuz Cuma günü sona eriyor. Almanya ve Hollanda'da çalışan 300 bin dolayındaki işçilerimizin çocuklarının Türk ve Batılı Eğitimcilerin çabasıyla resimlerinden derlenen sergi oldukça ilginçti. 7-11 yaş çocuklarının ürünlerinden oluşan sergide çocuğun çevre algılamaları ağır basıyordu. Türkiye'den genç yaşlarda giden çocukların resimlerinde ise, köy motiflerinin ve Türk Bayrağı'nın yer aldığı görülüyordu.

Sinemanın eskimeyen baş yapıtı: Potemkin Zırhlısı

Mehmet GÖNENÇ

Sinematek, temmuzun ilk yarısında, seçtiklerimiz adı altında dünya sinemasına damgasını vurmuş, bir dizi başyapıtı sinemaseverlere sundu. Bu gösteride yer alan Sovyet yönetmen S.M. Eisenstein'nın 1925'de yaptığı «Potemkin Zırhlısı» adlı film, özgün tarihsel konumu ve günümüze dek etkisini sürdüren sinematografik yapısıyla üzerinde ayrıca durulmaya değer bir başyapıt.

Dünyayı temelinden sarsmış olan büyük Ekim Devrimi, o yıllarda henüz oluşma evresinde olan sinema sanatında da önemli patlamalara yol açtı. «Potemkin Zırhlısı», böylesi bir patlamanın ve onu kuramsallaştıran Sovyet yönetmen S.M. Eisenstein'nın en önemli yapıtlarından biridir. Film, 1905 de Çar'a karşı oluşan en geniş ve en yiğinsal halk ayaklanmasına katılan Potemkin adlı bir zırhlının serüveninden hareket ederek Sovyet Devrimi'nin o görkemli havasını en etkin bir biçimde beyaz perdeye yansıtırken, sinemanın da diğer sanat dalları gibi kendine özgü bir dili olduğunu en yalın bir biçimde kanıtlamıştır. «Sinema demek kurgu demektir» savının en çarpıcı örneği olan bu film, yıllar yılı tüm ülkelerde, festivaller de tekrar tekrar gösterilmiş ve her gösteride çağdaş sinemacılar, bu yapıttan, gerek öz gerekse biçim olarak sonsuz deneyimler edinmişlerdir. Filmde baş oyuncu, star yoktur. Buna karşın, bütün bir halk, haksızlığa, sömürüye başkaldıran bütün bir halk, filmin baş oyuncularıdır. Onbinler, yüzbinler sahneden sahneye çoğalırlar, büyürler ve Potemkin Zırhlısının görkemli toplarıyla bütünleşerek, Çar'ın o yıkılmaz sandığı sarayını temelinden sarsarlar. Film sessiz sinema dönemine aittir, ancak görüntülerin içeriği ve hareketi, birbirini izleyişi, kör gözleri kamaştırır, sağır kulakları delip geçer ve günümüze dek uzanarak devrimci sinemanın anıtını, işçilerin köylülerin, tüm ilericilerin o sarsılmaz inançlı yüreklerine diker.

Kafkasya'da iki komşu...

GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN

● ÖMER FARUK TOPRAK

Gori kasabasında Stalin'in müze haline getirilmiş evini geziyoruz

—4—

Gori. Gürcistan'da Tiflis kadar ünlü ve de önemli. Kasabaya varınca bunu daha iyi anladım. Yeni Gürcü mimarisine uygun, taştan yapılmış büyük yapının önünde duruyoruz.

«Müze burası» diyor Abaşitze, «Gezelim isterseniz» diye ekliyor.

Büyük yapının içinde küçük bir ahşap ev var. Yani bu büyük yapı, altındaki kararmış tahtalı küçük evi korumak için kanat germiş, onun kılına dokundurtmamak için yapılmış. İki göz odalı evde bir yatak odası, tahta masanın üstünde askılı bir petrol lambası var. Karyolada eski püskü örtüler, yerde gene eski bir kilim. Eski tahta sandalyeler. Öbür oda, mutfak gibi bir yer. Eski bakır, kap kaçak. Pencerelerde, Gürcü motifleri olan gene eski mi eski perdeler. «Bu yoksulun yoksulu eve, niçin geldik?» diye soramıyorum. Onlar da söylemiyorlar. Yetmiş yıl öncesinden kalmış bu küçük, fakir ev. Olduğu gibi, iğneden ipliğe herşeyi korunmuş.

Jozef Stalin'in doğduğu ev imiş burası. Kesin hesabını şimdi yapmadım. Yirmialtı ya da yirmi yedi yıl Sovyetler Birliği'ni yönetmiş bir adamın çocukluk yıllarının geçtiği ev. Kimine göre, yurdunda ağır bir baskı yönetimi kurmuş kimine göre Sovyetler Birliği'ni bugünkü yerine oturtan adam, bu evde dünyaya gözlerini açmış.

Müzede, Stalin ile ilgili bir fotoğraf kolleksiyonu var. Nedense, kendisi yönetimde iken kullandığı özel eşyalar buraya konulmamış. Ama en ilginç, doğduğu evin böylesine iğneden ipliğe korunması insanı şaşırtıyor.

Gori kasabasını geride bıraktık. Güzel doğa parçalarını seyrederek, akşam üstü Tiflis'e döndük. Yolda ozan Abaşitze, Tiflis kentinin kuruluşuna ilişkin şu olayı anlattı:

«Tiflis, 5. Yüzyılda Vahtang Gorgasali tarafından kurulmuştur. Vahtang Gorgasali, bir gün ava çıkmış, bir tavus kuşunu havada uçarken vurmuş. Kuş, o zamanki adı ile Tkvarı ırmağına düşmüş. Kuş, oradan çıkarıldığı vakit haşlanmış, pişmiş durumda imiş. Bu olay, Gorgasali'nin hoşuna gitmiş: «tamam» demiş, «Tiflis burada kurulsun» diye buyruk çıkarmış. Tiflis sözcüğü, sıcak anlamına geliyormuş.»

● İBERİA OTELİ'NDE BİR YARENLİK...

İberia otelinin önünde, otomobilden inince Jossif Noneşvili ile karşılaşıyoruz:

«Otelin gazinosunda oturabilir miyiz biraz?» diye soruyor.

«Hay hay:» diyorum. «Yalnız, beş on dakika dairemize çıkıp geleceğim.»

O gün aşağı yukarı onikı saatlik bir gezi yapmıştık. On dakikalık bir duş gerekliydi. Duşumu alıyorum çarçabuk. Bir çam ormanında taze soluk alır gibi oldum. Yüzümden taze yaprak kokulu bir rüzgar geçip gidiyor. Hafifliyorum. Bir bardak soğuk süt içince, daha da hafifliyorum.

Dostlarımı, gazinonun kuytu bir köşesinde sıcak bir sohbetin içinde buluyorum. Beni gülerek karşılıyorlar. Bayan Vera kahvesini yudumluyor ve cigarasının dumanını savuruyor. Yanlarına oturunca, sohbet konusunun benim şiirler olduğunu öğreniyorum. Genç Türkolog Guram Batiaşvili,b enim (Susan Anadolu) kitabımdaki bir şiiri ozan Noneşvili'ye açıklamağa çalışıyor. Şiir çevirmenin ne zor iş olduğunu Guram'ın gözlerinden okuyorum. Bayan Vera kıs kıs gülüyor. Gerçi Gürcüce bilmiyor ama, Guram'ın, Gürcüce'nin yanı sıra Rusça sözcükler kullanışını taliyor herhalde. Bazen o da Rusça sözcükleri ekliyor.

Ozan Noneşvili'nin yüzüne bakıyorum. Belleğimde bu uyumlu isim anısı kımıldıyor. Evet, ben bu adı bir şiirin üzerinde okumuştum. Sonunda iyice anımsayıp çıkarıyorum. 1967'de Paris'te (Chants pour le Vietnam) başlığı altında evrensel bir antoloji yayınlanmıştı.

Noneşvili'ye: «Biliyor musunuz?» diyorum. «Chants pour le Vietnam adlı antolojide sizin ve benim şiirlerimiz vardı. Adınızı ilk duyunca, uzun uzun düşündüm. Şimdi iyice anımsıyorum. Siz bu çeviriyi gördünüz mü?»

«Hayır, Fransızca antolojiyi görmedim. Bir kaç yıl önce Rus dilinde de bir Vietnam güldestesi yayınlanmıştı. Belki sizin sözünü ettiğiniz güldeste'nin Rusçasıdır bu.»

Bu kez, Bay Guram'a bir soru yöneltiyorum:

«Türk edebiyatından şimdiye değin neler çevirdiniz?»

«Sabahattin Ali'den ve Aziz Nesin'den birer dizi öykü çevirdim. Dün gece, sizin Susan Anadolu'yu iki kez okudum. Gürcüce'ye çevirmek istiyorum. Ama şiir çevirisi çok zor. Öyküye hiç benzemiyorum.»

«Öyküde özgür çeviri yapabilirsiniz. Bir dereceye kadar başarılı da olursunuz. Ama şiirde özgür çalışmak, o şiirden bütün bütün ayrılmak demektir. Bazı incelikleri ve imajları iyi anlamak ve bilmek gerekir. Türkçe bilen başka bir kişi ile birlikte çalışırsanız, daha başarılı olursunuz herhalde.»

«Bir iki şiiriniz üzerinde çalışacağım, başarılı olursam, bütün kitabı çeviririm.»

Noneşvili, bardağıma Gürcü konyağı dolduruyor tekrar:

«Yarın saat on'da Gürcü ozanları Yazarlar Birliğinde sizinle görüşecekler. Bugün epeyce yoruldunuz. Bu gece dinlenin. Yarın sabah kahvaltıyı birlikte yapacağız. Buraya, otele geleceğim. Şimdi size güzel geceler diliyorum.»

«Teşekkür ederiz. Güzel geceler.»

Onlar gidiyorlar. Biz asansörle çıkıyoruz dokuzuncu kata. Yatak odamızın bütün pencereleri açık. Gündüzün sıcaklığı gitmiş. Tiflis'in üzerinden gelen serin rüzgar, perdeleri tül gibi uçuruyor. Masa lambasını açıyorum. Radyoda, yürek tellerine vuran ince bir Gürcü türküsü yankılanıp uzaklaşıyor. Bunu söyliyen ünlü Gürcü şarkıcısı Nuna Gabunya. Türkünün sözcüklerini anlamıyorum ama, çok yanık söylüyor. Hüzün veriyor insana. Çok uzaklara, yıldızlara götürüyor insanı. Başladığım şiiri bitiriyorum: «Yarın Noneşvili'ye okurum» diyorum eşime. İlk kez ona okuyorum. Bazı dizelerde o da var çünkü. Dizilerde olmasa da, ilk eleştiriyi ondan dinlerim hep..

Öylece bırakıyorum şiiri masanın üzerinde. Yarın sabah tekrar okurum. Şimdi soğusun biraz.

● TİFLİS'TE ÜÇÜNCÜ GÜN...

Sabahleyin dört kişi oturuyoruz otelin kahvaltı salonunda. Gürcülerin sabahları yedikleri pek yüklü. Böyle kuvvetli kahvaltıya alışmamışım ben. Bir tür peynirli börek, ama üzerine şerbet dökülmüş. Aynı zamanda tatlı bu. Salam ve sosis, çeşitli reçeller, süt ya da çay. Bunların hepsi yenirse, öğle yemeği ya hiç yenilmemeli ya da geç yenilmeli, o zaman da akşam yemeği kaldırılmalı. Gerçi ben, alışageldiğim ölçünün üstüne pek çıkmıyorum ama, gene de bu Gürcü tatlı-böreği nasıl şey diyerek, bir parça yiyorum. Sonra: «Yazarlar Birliği fazla uzak değilse, yürüyerek gitsek» diyorum.

Noneşvili uyarıda bulunuyor: «Bu saatte Tiflis'in sarı sıcağı başlıyor, yorulursunuz belki.»

Eşim: «Arabayla gitsek, daha iyi» diyor. Bekleyen otomobile binip Tiflis caddelerinden geçiyoruz.

● Tiflis'te bir metro istasyonu

● YARIN:
GÜRCÜ YAZARLAR, OZANLAR EDEBİYATIMIZIN YENİLİKÇİ ÖRNEKLERİNİ BİLİYORLAR

---

tırmık — AYDIN ENGİN

Baştürk'ün koşulları (2)

Dün kaldığımız yerden sürdüreceğiz. Çoğunluğu «tabansızlar»dan oluşan DİSK Yürütme Kurulunun iki «tabanlı»sından birinin, Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün, Maden-İş, Banksen ve Baysen Sendikaları hakkında alınan ihraç kararının yeniden gözden geçirilmesi için yetkili organlara «başvurabilmesi»nin altı koşulundan söz etmek istiyoruz yani.

Dün birinci koşulu didikleyip, tırmıklamıştık. Bugün ötekilere bakalım.

Baştürk'ün ikinci koşulu, bu sendikalarda «tasfiyeci bir biçimde yapılan ihraçların kaldırılması»nı öngörüyor.

Yanlış bilmiyorsak, bir sendikada ihraç kararını o sendikanın, o konudaki yetkili organı olan «onur kurulu» verir. Baştürk'ün koşulu, örneğin Maden-İş Sendikası'nın Onur Kurulu'na biraz saygısızlık olmuyor mu? Yoksa Maden-İş'in Onur Kurulu'nu DİSK Yürütme Kurulu üyeleri, Türkiye'deki bazı sendikalarda rastladığımız «naylon» onur kurullarından mı sanıyor?

Hadi, diyelim ki bunlar sendikaların iç sorunlarıdır. Ama şu kadarını söylemek de bir gazete yazarının hakkı olsa gerek. Sorup soruşturduk. Baştürk'ün sözünü ettiği ihraçlar nedir diye? Çıka çıka karşımıza Şükrü Özbayrak ile Hakkı Öztürk çıktı. Başka var mıdır bilmiyoruz. Ola ki vardır. Ama bizim için şu iki sicilli antikomünist yeterli.

Kimdir bu Özbayrak ve kimdir bu Öztürk? Devrimci İş adlı CHP sağ kanat tezgahlı, maocu parti güdümlü, karşı devrimci güçlerden destekli bir tabela sendikasının kurucularıdır bu adamlar. Maden-İş üyesi iken bu sendikayı(!) kurdular. Ardından da burjuvazinin artık sakız olmuş antikomünizm yöntemlerini alabildiğine kullanarak, özellikle Erdemir işçileri arasında yoğun bir bölücülük «harekatı»na giriştiler. Maden-İş de bunları ihraç etti. Baştürk'e göre galiba hata etti. Belki bu «ihraç etme» hata'dır ama, ihraç etmese idi «suç» olacaktı. Hangisini yeğlemeli? DİSK Genel Başkanı'nın hangi hesaptan kaynaklandığı bilinmez (aslında bal gibi bilinir) yorumuyla «hata» etmekten vazgeçip işçi sınıfı hareketine, sınıf ve kitle sendikacılığına karşı «suç» mu işlemeliydiler acep?

Geçelim.

Üçüncü koşul, Maden-İş'i MESS'e karşı hazırlandığı ekonomik savaş sırasında, toplu sözleşme görüşmelerine işyeri temsilcilerini katmamakla suçluyor ve bu duruma son verilmesini öngörüyor.

Hımmm!.. Bakın bu ciddi işte. Öteden beri tabanın söz ve karar sahibi olması gibi temel bir ilkeyi ısrarla savunan Maden-İş, —Baştürk'e göre— toplu sözleşme görüşmelerine işyeri temsilcilerini katmıyormuş.

Hımmmm.. diyeceğiz, kötü sözler edeceğiz ama, elimizde bir belge var. MESS'e bağlı işyerlerinde çalışan sendika temsilcilerinin tümünün imzaladığı ve sözleşmenin «hazırlık, görüşme ve bağıtlanma» aşamalarında, işyeri temsilcilerinin yanısıra işçilerin de katılımını sağlayacak bir «yöntem»in benimsendiğini gösteren bir belge bu. 98 adet de temsilcinin imzası var.

Yani? Yani top Baştürk'tedir şimdi. Şu sözleşme görüşmelerine alınmayan «temsilciler» kimlerse birer birer açıklamalıdır Genel Başkan. Açıklamalıdır ki ak koyunla kara koyun, kurtla kuzu birbirinden ayrılsın...

Dördüncü olarak Beton-İş, Yeni Ges-İş, Tüm Has-İş adlı sendikalarla ilişkinin kesilmesi, desteklemekten vazgeçildiğinin DİSK tabanına ve kamuoyuna açıklanması isteniyor.

Breh, breh, breh... Şu ülkede ilerici her yönelimin, demokrasi güçlerine katkıda bulunacak her davranışın cimrice değerlendirilmesi, omuzlanması, desteklenmesi gereken günler yaşanırken, DİSK Genel Başkanı'nın isteklerine bakın hele? İlerici bir sendikal savaşım çizgisi izleyen bu sendikaları DİSK bayrağı altında toplamak, sınıf ve kitle sendikacılığının gücüne güç katmak varken, onlara sırt dönmek öneriliyor ve bunu DİSK Genel Başkanı öneriyor.

İyi mi? Üstelik bu konuda hiç bir resmi «destek» kararı olmayan Maden-İş, Banksen, Baysen kanalıyla. Yani DİSK Genel Başkanı, gericilik güçlerine, sarı şebekelere, «İşte size uygun ortam. Saldırın Tüm Has-İş'e, yumulun Ağaç-Sen'e, vurun Beton-İş'i, kırın Yeni Ges-İş'i...» demek istiyor ama bunu kendi yapmıyor da üç sendikaya yaptırma hesabı içinde...

Alan da kaçan mı? derler adama. Üstelik alıp da kaçırtmazlar...

Kaldı son iki koşul. Ama yer kalmadı köşemizde.

İzninizle o iki koşulu da yarına bırakacağız.

ACILI YILLAR
Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Yazı yazmak? Beyaz kağıt beni korkutuyordu Bakanlıktaki işim hiç başarılı görünmüyordu Giderek daha az yazar olmuştum...

—47—

Bu sözcükleri duyunca gözüm karardı. Sobanın yanında bir balta duruyordu. Kaptığım gibi vahşice üzerine yürüdüm. Kaçıp gitti ama, ben de Bruno Goldhammer'in de içinde olduğu Parti yönetim kurulunda sorguya çekildim. Açıklamalarımın hiç biri onları tatmin etmedi: Özeleştirimi yapmak zorunda bırakıldım. Gene de kitabı yazmayı sürdürmekten vazgeçmedim.

Kitap yayınlandı. «Neue Züricher Zeitung» ve «Basler Nationalzeitung», kitap hakkında olumlu eleştirilerde bulundular. Bruno Goldhammer beni görmeye gelince, onu ancak acı ve alaycı bir tebessümle karşıladım. Olduğu yerde kalakaldı.

Ne var ki, bu Nazilikten arındırma döneminde bana verilen görevi reddetmem öyle pek kolay olmayacaktı. Partiye çok sayıda düzenli dönüşler yapılması olanağının doğması ihmal edilecek gibi değildi.

O zamana kadar hep günü gününe yaşamıştım. Ailem yanıma gelip yerleşince işler değişivermişti. Eve dönüşlerim çok düzensiz ve enderdi. Üstelik te yiyecek sorunu bir numaralı dert olmakta devam ediyordu.

Kış başıydı. Bir kaç patates bir yana, yiyecek namına elde avuçta pek bir şey kalmamıştı. Uzaktan tanıdığım Alfons Sch. adında birisi eve gelip de sıvı yağ önerdiğinde topu topu iki kaşık içyağından başka yağ yoktu. Ağzına kadar dolu bir fıçı getirdi. Sofra yağı değildi, ama elbet kullanılabilirdi. Aslında ilaç yapımında kullanılmak üzere hazırlanmış, yeşilimsi renkli yağ, okaliptüs yağıydı... Fakat bu koşullarda beğenmezlik etmek elde değildi ki! Mutfak sürekli okaliptüs kokuyor, daha evin bahçe kapısından girmeden yoğun bir ecza kokusu burnunuzu yakıyordu. Bir an, duyu organlarımızın zamanla alışıp katlanır hale geldiklerini düşünsek de, bu kez bağırsaklarımız şiddetle protesto ediyordu bu durumu. Fakat o kış, o felaket soğuğa rağmen hiç birimiz nezle nedir bilmedik.

Sonuç olarak düzenli yaşam umut ediyordum. Umduğum ne de güzel gerçekleşti! Aman o ne güzel haldi öyle! Haftalar boyunca, yaya ya da tramvayla ev ile Bakanlık arasındaki yolu katederken, içine düştüğüm komik duruma gülmekten kendimi alamıyordum: Bir memur olup çıkmıştım! Evet adi bir bürokrat. Tuğla örmek ve mala kullanmaktan ötürü henüz azıcık kuru ve damarlı kalmakla birlikte, yumuşamakta gecikmeyen elleri olan bir kalem efendisi: Hafif bir göbek, kel bir kafa, pamuk eller.

Ya yazı yazmak? Beyaz kağıt beni korkutuyordu. Bakanlıktaki işim bana hiç başarılı görünmüyordu. Giderek daha az yazar olmuştum. Kesinlikle bu uğraşıdan ayrılmış mıydım?

Bir yoldaş olmamakla birlikte Alfons Sch.'yla ilişkilerim gittikçe daha dostça bir havaya bürünüyordu. Delikanlı yüzü, küçük, dolgun bir gövdesi vardı. Yeni durumlara bir anda uyma yeteneğine sahipti. Bana bir kardeş gibi davranıyor, sayısız yardımlarda bulunuyordu. On kilo içyağına karşılık —yağı bulan da oydu— bana bir yatak sağlamıştı. Nereden bulurdu? Böylesi soruları sormamak sormaktan daha hayırlıdır. Bana bir elbise de yaptırdı; buna karşı koymaya kalktığımda da, sitemli bir tavırla «Bakanlığa bu kılıkla gitmeyi herhalde istemezsin, değil mi?» dedi.

Eskimiş buruşuk elbiseme baktım: Benimle birlikte cezaevine girmiş, kamptan kampa dolaşmış, sonra da onu İtalya dönüşü gene karşımda bulmuştum. Şimdi o giysiler berbat bir hal almış, orasından burasından sökülen dikişleriyle üzerimden dökülüyordu. Yeni bir giysinin karşılığını neyle ödeyecektim? Parayla! Komikti. Sigara verdim. Alfons kafamdan geçenlere son vermek istercesine: «Boş ver» dedi.

Küçük ve narin yapılı, neşeli bir kadın olan karısı bir berberin yanında çalışıyordu. İyi niyetli ve çok hareketliydi. Küçük berber salonundaki işe onu kocası yerleştirmişti. O koşullarda oldukça iyi döşenmiş, sıcak-soğuk suyuyla, fayans küvetli banyosuyla, lüks sayılabilecek elektriğiyle, düpedüz konforlu bir evde oturuyorlardı. Bu yanmış bir evin zemin katındaki dairelerinden biriydi. İyi ama, bütün bu masrafları nasıl karşılıyordu bu adam? Parayla olmasa gerek. Zira bu rezil kağıt parçaları, ancak insanın yiyecek ekmeğini ve etini sağlamaya yeterdi.

Bugün, kendisi Münih'te tanınmış bir lokantanın ve büyük bir kahvenin sahibidir. Şişmanlamış, uyku yetersizliğinden ötürü teni soluk, nerdeyse saydam denecek hale gelmiş.

Yakınlarda, buluşup bir iki kadeh şarap atıştırmak fırsatı elde ettik. Aramızda hep aynı güven süregelmektedir. Maddi durumunun iyi oluşundan, aynı durumda bulunan başkalarından söz etti, ama hiç böbürlenmeden. Ben gülümsemeye başlayınca da memnun olmamış bir tavırla: «Eğer sen de burada kalmış olsaydın şimdiye kadar sen de zengin olmuştun! Yaz, yaz, durmadan yaz! Ne çıkar bundan? Hiçbir şey!»

Kendimi savunmaya ve ona, yazmadan geçecek bir yaşamı düşünmenin bile benim için güç olduğunu anlatmaya çabaladım, fakat o altında kalmadı: «Eğer zengin olsaydın, ki burada kalsaydın olurdun, bu senin yazmanı engellemezdi. Daha geçenlerde, Bavyera'nın en zengin adamlarından birisi tarafından davet edildim.. Sen de bu davet hakkında yazabilirdin; neden olmasın, bir komünist olarak da yapardın bunu!»

Fırsat buldukça evine uğramayı ihmal etmezdik. Rahat dairesinde, hemen bir kahve ya da bir yayla bitkisinden yapılmış olan jantiyan adlı bir aperatif ikram edilirdi. Bizim için orası, çevredeki harap evlerin yanında gerçek bir konak gibiydi. Bir an için, Stachus'ün (*) karaborsasından, verimsiz tartışmalardan, aile kavgalarından uzak, normal bir yaşamın içinde bulurduk kendimizi bu sakin yerde.

Haftalar süren bir çalışma döneminden sonra —bir seri makale ve Nazilikten Arındırma Kanunu'na bir giriş kaleme almıştım— bir öğle sonrası girdiğim Alfons Sch.'nin evinde, Bakan Heinrich Schmidt.e rastlamaz mıyım? Kanepeye, tam yanıbaşına bir bayan yerleşmişti: Ludwig Ficher'in kızkardeşi. Odada bir başka çift de vardı. Adam... evet oydu. Bakanlıkta kendisine çok rastlamıştım, çünkü bakanın özel kalem müdürüydü. Suratı katıksız bir Prusya subayının çehresini andırıyordu: Enerjik, sert çehreli bir yüz, hafifçe birbirine yakın soğuk gözler, ağzının çevresinde belli belirsiz böbürlenme ifadesi taşıyan ince dudaklar.

(Devamı var)

(*) — Stachus: Münih'teki borsa alanının adı.

Çocuklarımızın bir kısmı özel havuzda, bir kısmı ise lağım sularında sözümona spor yapıyor

Çocuklarımıza kıymayın efendiler. Lağımların aktığı, parsellenmeyen kıyı şeritlerinde yüzen bu çocuklar da bizim çocuklarımızdır. Sosyal devlet kavramının gereğini yerine getirerek bu çocukların hasta, sakat büyümelerinin, genç yaşlarında yitip gitmelerinin önüne geçilmelidir.

Bunlar da Türkiyeli çocuklar. Boğaz'ın serin sularının doldurduğu özel havuzlarda eğitilelerden yüzme öğreniyorlar. Beslenmelerinden uykularına dek herşeyleri yerinde. Kuşkusuz bugünkü bu büyük çelişkinin sorumlusu bu çocuklar değildir. Sorumlu bugünkü düzeni kuranlardır.

- Galatasaray'ın Kuruçeşme'deki Adasında çocuklara yüzme dışında sosyal dersler (!) de veriliyor. Bir eğilimci çocuklara müzik öğretiyor, ayrıca disko yeteneklerini de geliştiriyor. Bunun adına da sosyal eğitim diyorlar..
- Yüzme okuluna kayıtlı öğrencilerin babalarının meslekleri şöyle: Traktör fabrikatörü, doktor, dekoratör, yüksek mühendis, matbaa sahibi, baharat tüccarı, genel müdür vb. Daha doğrusu alınteri dökmeyenler...
- Çocukların yüzdükleri kısmı bir zincirle ayırmışlar. Diğer bölümde Galatasaray Kulübüne 50 bin lira ödeyip üye olan bay ve bayanlar yüzüyor
- Anneler! Çocuklarınız yaz tatilinde ayak altında oluyorsa, sokaklarda kötü alışkanlıklar ediniyorsa, Kuruçeşme Yüzme Okulu'na başvurun. Verin 15 bin lirayı çocuklarınız sokaklardan kurtulsun.
- Adadan ayrıldıktan sonra kömür deposunun yanında mayo yerine iç çamaşırıyla denize giren çocuklar gördük, babaları kapıcı, kömür deposunda amele...
- Kömür depolarının yanından denize giren çocuklar «Galatasaray yüzme okuluna gitmek isteriz. Ama bizi oraya almazlar. Zaten motora da bindirmezler. Adaya da sokmazlar. Belki de döverler» dediler...

Minikler yüzmeyi işte böyle öğreniyorlar!...

● Süheyl KADAK

Anneler çocuklarınız yaz tatilinde ayak altında oluyorsa, sokaklarda kötü alışkanlıklar ediniyorsa size bir önerimiz var. Galatasaray'ın Kuruçeşme'deki adasında bir yüzme okulu bulunuyor. 15 bin lirayı yatırın çocuğunuz sokaktan kurtulsun.

Kulübün bazı koşulları var, onları da yerine getirmeniz gerekiyor. Beşiktaş, Cihangir, Taksim, Harbiye, Nişantaşı, Teşvikiye, Şişli, Levent, Bebek ve civarında oturmanız gerekiyor. Yani Zeytinburnu'nda oturanlar bu okulda yüzme öğrenemezler. 15 bin lirayı yatırdıktan sonra spor malzemesi olarak da bin beşyüz lira daha yatıracaksınız. Kulüp malzemeyi kendisinin anlaşmış olduğu yerden alacak ve size verecek.

Velilerin amacı çocuklarından kurtulmak

Galatasaray Yüzme Okulu 1964 yılında kuruldu. 12-6 yaş arası çocuklara yüzme öğretiyor. 18 Haziran'da başlayan ve 31 Ağustos'a dek sürecek kursa bu sene 140 öğrenci alınmış. Kulübün kursu açmaktaki amacı yeni yüzücüler yetiştirmek, bunların arasından uluslararası karşılaşmalarda yer alacak yüzücülerin çıkmasını sağlamak ve Türkiye'nin yüzmede de var olduğunu göstermek. Buna karşın çocuklarını büyük paralar harcayarak bu okula yazdıranların amacı daha başka. Burada iki amaç göze çarpıyor. Biri çocukların yaz tatilinde zamanlarını değerlendirmek evde ayak altında dolaşmasına engel olmak, diğeri ise aile toplantılarında çocukların kursta yaptıkları derecelerden söz ederek övünç kaynağı yaratmak.

Öğrenci gruplarına «Yunuslar» «Mobidikler» gibi adlar verilmiş

Okul Müdürünün verdiği bilgilere göre okulda 140 öğrenci ve 7 eğitmen var. Her eğiticiye 20-25 öğrenci düşüyor. Öğrenciler gruplara ayrılmışlar. Gruplar şöyle: Yüzme bilmeyenler (3 grup), Az yüzme bilenler, orta derece yüzme bilenler, iyi yüzücüler. Ayrıca bu gruplara «Yunuslar», «Mobidikler» gibi isimler de verilmiş. Hergün 9-12, 15-17 arasında yüzme çalışmaları yapılıyor. Çocukların çalıştığı havuz deniz suyu ile dolu ve denizanası üretme çiftliği görüntüsü veriyor.

Çocuklara sosyal eğitim de veriliyor

Adada yüzme dışında çocuklara sosyal dersler (!) de veriyorlar. Bir eğitici çocuklara müzik öğretiyor ayrıca da disko yeteneklerini geliştiriyor. Bunun adı da sosyal eğitim oluyor.

Çocuklara babalarının ne işler yaptığını sorduk. Aldığımız cevaplarsa şöyle: Traktör fabrikatörü, doktor, dekoratör, yüksek mühendis, matbaa sahibi, baharat tüccarı, genel müdür... Daha sayalım mı?

Çocukların yüzdükleri kısmı bir zincirle ayırmışlar. Diğer bölümde Galatasaray Kulübü'ne 50 bin lira ödeyip üye olan cici bay ve bayanlar yüzüyorlar.

Velilerin bulunduğu bölümde çocukların yaptığı dereceler ana konu. Bu velilerden biri bir eğitmenden çocuğunun grubunda birinci dereceyi yapmasını istemiş. Bunun üzerine bir araştırma yapan eğitmen, çocuğun bulunduğu grupda 50 metreyi 37 saniyede geçenlerin olduğunu o çocuğun ise 4 dakikada geçtiğini söyleyince cici hanım çok sinirlenmiş.

Öğle yemeği kuru, pilav 140 lira

Çocuklara öğle yemeğinde kuru fasulye, pilav, cacık ve karpuz verildi. Aynı yemeği yiyen yetişkinlerden ise 140 lira hesap alındı. Yemek sırasında çocuklara hafif müzik de dinletiliyor. Çocuklar yemeğe başlamadan bir de marş söylediler:

«Neşe ile yiyelim
bu güzel yemekleri
yediğimiz kan olsun
hepimize afiyet olsun.»

Gerici bir gazeteyi masasına koymuş olan ada müdürü bize fazla bilgi vermekten kaçındı. Eğitmenlere verilen ücreti sorduğumuzda bize cüz'i bir ücretten söz etti bu ücret 5 ila 10 bin lira arasında değişiyor.

«Orada bizi döverler»

Adadan ayrıldıktan sonra kömür deposunun yanından mayo yerine iç çamaşırıyla denize giren çocuklar gördük. Yanlarına yanaşıp babalarının ne işler yaptığını sorduk. Çocukların babaları kapıcılık, kömür deposunda amelelik yapıyorlardı. Bu adada yüzmek ister miydiniz dedik, yarının büyükleri adaya özlemle bakarak şu cevabı verdiler. «Galatasaray Yüzme Okulunda yüzmek isterdik tabii. Fakat o adaya bizi sokmazlar ki motora da bindirmiyorlar, oraya yüzerek de gidemeyiz. Belki de bizi orada döverler. O ada bizim olsaydı bizi oraya almayanları biz de almazdık ama bizim gibi olan çocukları sokardık.»

Ülkemiz insanları kederde ve kıvançta bir, kaynaşmış, sınıfsız bir topluluktur. Öyle mi dersiniz? İşte örneği...

YORUM

Aristokrasi yıkılalı yıllar oldu...

Dün görevli arkadaşlarımız Galatasaray Yüzme Okulu'nun nasıl işlediğini kimlerin çocuklarını eğittiğini yerinde incelemek için Galatasaray'ın Kuruçeşmedeki adasına gittiler. Çarpıcı gerçeklerle karşıma dikildiler...

Giderek artan taraftar kitlesine karşın, kendini taraftarlarından tecrit etmeyi hüner sayan bir yönetim Galatasaray'ın büyük çelişkisini oluşturuyor..

Demeçlerinde kendilerini taraftar kitlesinden ayırmayanlar iş uygulamaya gelince yan çiziyorlar.

Türkiye'nin batıya açılan penceresi olmakla övünen Galatasaray bugün milyonlarca taraftarın omuz verdiği, sayıları iki bini aşmayan seçkin burjuvazinin ise nimetlerinden yararlandığı bir kulüp durumundadır.

Ali Uras Yönetimi sözlerinde içtenlik taşıyorsa öncelikle Galatasaray Kulübüne üye olma koşullarını kolaylaştırmalı, tribünlerde sarı-kırmızılı renkler uğruna herşeyini veren emekçi kitlelerin de kulüpte temsil edilmelerini sağlamalıdır.

Sarı-Kırmızılı Kulübün 75. inci kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlandığı şu günlerde Galatasaray'da külfeti paylaşanlar nimetlerden de eşit biçimde yararlanmalıdır.

Galatasaray'ı büyük yapan taraftar kitlesidir, ne Beyazıt ne de Uras.

Metin KURT

Spartakiyatlar Sosyalist Demokrasi'yi simgeliyor

● Sovyet Spartakiyatlarına 72 milyon Sovyet vatandaşı katılıyor dediğimizde şaşıranlar, hayrete düşenler olabilir. Ama Spartakiyatların anatomisini incelediğimizde bu rakkamın bir hayal ürünü olmadığı kesinlikle ortaya çıkar. Bu durum Sosyalist Demokrasinin spor alanına yansımasıdır

● Azerbaycan'ın en küçük köyündeki traktör sürücüleri de Spartakiyatlara katılma hakkına sahiptir Uluslararası spor alanlarında adını duyurabilir

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği şu anda yoğun bir spor olayı yaşamakta. En geniş yığınların katılma olanağına sahip oldukları Spartakiyatlar finalleri Moskova'da yapılıyor. Bu finallere Sovyet sporcuların yanı sıra, 2 bin yabancı atlet de davet edilmiş bulunuyor.

Sovyet Spartakiyatlarına 72 milyon Sovyet vatandaşı katılıyor dediğimizde, şaşıranlar, hayrete düşenler olabilir. Ama Spartakiyatların anatomisini incelediğimizde, bu rakamın bir hayal ürünü olmadığı kesinlikle ortaya çıkmaktadır.

Spartakiyatlar, ev ev, bir iş yerindeki tek tek takımlar, okullardaki tek tek takımlar, devlet çiftliklerinde ve kooperatiflerde yapılan yarışmalarla başlıyor. Çünkü Sovyetler Birliğinde spor, kültür fizik ve yığınların bedensel gelişimi, en küçük birimlerde bile doğal bir gereksinim olarak tanımlanmaktadır. Yığınların bu alandaki tüm gereksinimleri karşılanmaktadır. İşyeri, okul takımları, yerleşme birimleri birincileri, semtler, kooperatifler, eğitim kurumları arasında yapılan yarışmalara katılıyorlar. Bu ikinci yarışmalarda başarı gösteren sporcular, kent ve kırsal alan merkezlerindeki yarışmalarda yer alıyorlar. Ondan sonra kentler arası, ulusal bölgeler arası yarışmalar geliyor. Onu, özerk cumhuriyetler arası, bölgeler arası yarışmalar izliyor. Cumhuriyetler arası yarışmalarda başarılı sporcular ise, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği yarışmalarına katılmaya hak kazanıyorlar.

Bu, sosyalist demokrasinin spor alanına yansıması olarak ele alınmalıdır. Çünkü Azerbaycan'ın en küçük köyünde, traktör sürücülüğü yapan İbrahimov, Moskova'daki SSCB yarışmalarına katılma olanağına sahiptir. Uluslararası alanda adını duyurmak, spor dalında da ülkesine başarılar kazandırmak hakkına kavuşmuştur. Nitekim 1977 yılında Sovyetler Birliği çapında başarı kazanmış 10 bin sporcudan 500'ü, uluslararası planda adlarını listelerin başına yazdırmışlardır.

İşte ülkemizden de 8 sporcunun katıldıkları Sovyet Spartakiyatlarının anatomisi, amacı, hedefi ve kendisi budur.

Moskova'daki halklar spartakiyatında jimnastik gösterileri de yapılacak. Fotoğrafta, provalardan bir an görülüyor

Şekerspor yeni sezonu Cumartesi günü açıyor

● Şekerspor Kulübü Başkanı Kadıoğlu, «Güçlü bir kadroya sahip bulunan takımımız Ankara futbolu'nu en iyi biçimde temsil edecektir» dedi

Ankara (AA) — Geçen sezon oynadığı İkinci Türkiye Liğinde şampiyonluk uğraşı veren, fakat son haftalarda bu yarıştan kopan Şekerspor, Cumartesi günü Etimesgut'ta Şeker Fabrikasındaki sahada yapacağı bir törenle yeni futbol sezonuna giriyor.

Teknik direktörlüğe Teoman Yamanlar'ı getirerek çalıştırıcı sorununu çözümleyen yeşil-beyazlılar, Yaşar, Selçuk ve İskender'den boşalan yerleri de yeni futbolcularla takviye etmişler ve yeni sezona güçlü bir kadro ile girmek için son hazırlıklarını yaptılar.

Şekerspor Kulübü Başkanı Kemal Kadıoğlu, yeni sezonda takımından şampiyonluk beklediğini belirterek, «Güçlü bir kadroya sahip olan Şekerspor bu sezon Ankara futbolunu en iyi şekilde temsil edecek güçtedir. Ankaralıların desteği ile bu sezon Birinci Türkiye Ligine yükselmek için mücadele vereceğiz» dedi.

DEMİRSPOR DA YENİ SEZONU PAZARTESİ GÜNÜ AÇIYOR

Transfer ayında kadrosundan Nevzat, Hakkı ve Metin gibi üç as futbolcusunu Adana Demirspor ile Samsunspor'a kaptıran Ankara Demirspor bu futbolcuların yerine yedi genç futbolcu aldı.

Pazartesi günü kendi tesisleri olan Behiçbey'de yeni sezonu açacak olan mavi-lacivertli yöneticiler, yeni sezonda genç kadroları ile ilk sıralar için mücadele edeceklerini söylediler.

Demirspor Genel Kaptanı Selahattin İrtiş, kulüpten ayrılan üç futbolcunun yerine yedi genç futbolcu transfer ettiklerini belirterek şöyle konuştu:

«Samsun Fener'den Mustafa, Konya Ereğli'den Ali Rıza, Hacettepe'den Nuri, Kastamonuspor'dan Halil, Samsun Yolspor'dan Zeki, Doğanspor'dan Vedat ve Et Balık'tan Muammer ile kadromuzu takviye ettik. Genç bir kadro ile yeni sezonu Paazrtesi günü açacağız. Yeni sezonda ilk sıralar için mücadele vereceğiz. Kadromuza ve hocalarımıza güvenimiz sonsuzdur. Pazartesi günü Ankaralıları Behiçbey'deki tesislerimize sezon açılışına bekliyoruz.»

Ankara Demirspor'un sezon açılışı Behiçbey'de saat 18.00'de yapılacak.

ANKARAGÜCÜ YENİ SEZONU PAZAR GÜNÜ AÇACAK

Öte yandan Ankaragücü futbol takımı yeni futbol sezonunu Pazar günü kendi sahasında yapacağı bir törenle açacaktır.

Teknik Direktörlüğe eski futbolcularından Coşkun Süer'i getirerek çalıştırıcı sorununu halleden sarı-lacivertli yöneticiler, yeni sezonda Birinci Lige yükselme uğraşı vereceklerini söylediler.

Pazar günü saat 18.00'de Ankaragücü sahasında yapılacak bir törenle yeni sezona girecek olan sarı-lacivertlilerin geçen yılki kadrosundan sadece Oktay, Diyarbakırspor'a gitti, buna karşın Gençlerbirliği'nden Namık ve Suat alındı.

Eski Genel Müdür Sabahattin Erman Muhafızgücü'nden vazgeçemiyor

Ankara, (Politika) — Beden Terbiyesi eski Genel Müdürü Sabahattin Erman önümüzdeki sezon yine Muhafızgücü'nün teknik direktörlüğünü yapacaktır.

Ankara Amatör I. Kümesinde yer alan Muhafızgücü'nü geçen yıl Başkent Şampiyonu yapan Sabahattin Erman daha sonra takımını Türkiye ikinciliğine yükseltti.

Bütün gününü 19 Mayıs dış sahalarında Muhafızgücüne futbolcu seçmekle geçiren Sabahattin Erman «Burası benim baba ocağımdır. Genel Müdür de, Başbakan da olsam Muhafızgücü'nden vazgeçemem» diyor.

Muhafızgücü'nün bu yıl da Ankara şampiyonu olacağına inandığını ifade eden Erman'ın tek şikâyeti aşırı sıcaklar oluyor.

Belediye Başkanlığı 4. Halk Koşusu bugün Ankara'da yapılıyor

Ankara (Politika) — Ankara Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübünün düzenlediği Belediye Başkanlığı 4. Halk Koşusu bugün yapılacaktır.

Her hafta Ankara'nın bir semtinde Halk Koşuları düzenleyerek bu tür koşuları tüm Ankara halkına tanıtmayı amaçladıklarını söyleyen ABGSK'u yöneticileri, «her düzenlemeden sonra katılım daha çok oluyor. Bizimde düzenlemelerle ilgili eksiklerimiz her seferinde biraz daha azalıyor. Şu anda Türkiye'de en çok ve sık halk koşusu düzenleyen kuruluş biziz. Belirli bir süre sonra halk koşuları oturacak, daha sağlıklı, daha üretken ve daha güçlü insan yetiştirmede bu tür düzenlemelerin yararı ortaya çıkacak» dediler.

Bugün yapılacak halk koşusu, Ankara'nın Balgat semtinde saat 11'de başlayacaktır. Balgat lisesi önünde başlayacak koşuya Balgat semti dışında katılmak isteyenler için gençlik parkı önünden otobüsler kalkacaktır. Kulüp yöneticileri koşu mesafesinin 3.000 metre olduğunu ve bir yarışma anlamı taşımadığını belirttiler.

Genç ve Yıldızlar Masa Tenisi Ulusal Takımımız bugün Roma'ya gidiyor

Ankara (Politika) — 22. Avrupa Gençler ve Yıldızlar Masa Tenisi şampiyonasına katılacak olan 13 kişilik ulusal takım kafilemiz bugün saat 11.30'da İstanbul'dan uçakla Roma'ya hareket edecektir.

Şampiyonaya katılacak sporcularımız şunlar:

T. Aleksandiridis, İsmail Özçelik, Aydın Tanrıverdi, Umut Elber, Gürhan Yaldız, Can Ergir, Sibel Yiğit, Vildan Karakuş, Selda Doğan ve Aydan Gündoğan,

ULUSAL GENÇ ATLETLERİMİZ BULGARİSTAN'A GİDİYOR

Ankara (Politika) — 27-28 Temmuz tarihleri arasında Yanbolu'da yapılacak Balkan Gençler Şampiyonasına katılacak Ulusal Genç Atletizm Takımımız 25 Temmuz'da Ankara'dan hareketle Bulgaristan'a gidecek.

Bulgaristan'a gidecek kafilenin başkanlığını Atletizm Federasyonu Genel Sekreteri Altan Ketizmen yapacaktır. Ayrıca, Antrenör Özcan Kutlu, Bülent Bakkaloğlu'da kafilede yer alacak. Yetkililer şampiyonada Önder Toker'den madalya beklediklerini söylediler.

Balkan Şampiyonasında yarışacak genç atletlerimiz ise şunlardır:

«Önder Toker, Murat Akman, Yaman Tekant, Mehmet Güran, Tayfun Dağlı, İbrahim Doğan, Mustafa Apaydın, İsak Kaya, Ferruh Okay, Hüseyin Karapolat, Gürsel Akay, Erol Hazer, Remzi Tülek, Sinan Alaağaç, Esen Özgören, Semra Dicle, Nedime Şahin, Gülten Keskin, Nurten Kara, Deniz Ataç, Gül Teksoy, Şule Turan».

Moğolistan'a gidecek Serbest Genç Ulusal takım belli oldu.

İstanbul (Politika) — 6-9 Ağustos tarihleri arasında Moğolistan'ın başkenti Ulanbator'da yapılacak olan Dünya Şampiyonasına katılacak Serbest Genç Ulusal Takımımız dün yapılan seçmeler sonunda belli oldu.

Sarıyer'deki Mersinli Ahmet tesislerinde bir süredir çalışmalarını sürdüren onaltı kişilik genç kadro, dünkü seçmeler sonunda son şeklini aldı. Ulusal kadroya seçilen genç güreşçiler şunlardır:

48 Kilo: Selman Kaygusuz, 52 Kilo: Aslan Seyhanlı, 57 Kilo: Yusuf Sarı, 62 Kilo: Nizamettin Oruç, 68 Kilo: Fevzi Şeker, 74 Kilo: Doğan Şahin, 82 Kilo: Gürol Kaplan, 90 Kilo: Hayri Sezgin.

Kısa... Kısa...

● Türkiye bireysel bay ve bayan Judo Şampiyonası bugün İzmir'de Atatürk Spor Salonunda saat 10.00'da başlayacak ve pazar günü sona erecektir.

● İstanbul Kupası Gençler Kürek Yarışları 22 Temmuz'da Küçükçekmece'de yapılacaktır.

● 34. Uluslararası Cezmi Or Atletizm müsabakaları 21-22 Temmuz tarihlerinde İnönü Stadı'nda ve Anadolu Spor Sitesi'nde yapılacaktır.

SIRA MHP'DE

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

layan bir çok örgütün anarşinin kaynağı olduğu cephanelik görevi yaptığı, saldırı üssü gibi kullanıldığı, sözde değil Cumhuriyet Savcılıklarının Yargıtay Başsavcılığına gönderdiği dosyalarla saptandı.

MHP İlçe örgütlerinde, MHP Gençlik Kollarında silahlı militanların yetiştirildiği mahkeme kararlarıyla ortaya çıktı. Cinayet suçlusu olarak yakalanan bir çok faşist, MHP yöneticileriyle olan ilişkilerini apaçık anlattılar. MHP'den ayrılan ve MHP'de bulunduğu sırada bu partinin Haysiyet Divanı gibi en yetkili organlarında görev yapanlar, CIA ile ilişkilerin bulunduğunu açıkladılar. MHP'nin CIA'dan silah almak dahil her türlü melanete bulaşmış olabileceğini söylediler.

Ayrıca, çeşitli il ve ilçelerde MHP ve yan kuruluşlarının bulunduğu cadde veya sokaklarda esnafın haraca bağlandığı, vermeyenlerin dövüldüğü, dükkanlarının bombalandığı kimsenin yadsıyamayacağı bir gerçek olarak gözler önüne çıktı.

MHP'li veya MHP ile ilişkisi olduğu belirlenen kişilerin Kahramanmaraş gibi, Sivas gibi, Manisa gibi kitle kırımlarında başrolü oynadığı, Doğan Öz, Bedrettin Cömert, Bedri Karafakioğlu ve Abdi İpekçi cinayetlerine karıştığı günlük basında yeraldı.

İstanbul, Ankara, Adana ve Zonguldak Cumhuriyet Savcılıklarının MHP hakkında çeşitli cinayet ve bombalama suçlarından oluşan dosyaları Yargıtay Başsavcılığında bulunuyor. En son, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı, MHP Bakırköy İlçe binasında silah bulunduğu ve patlayıcı madde imal edildiği için açtığı dava dosyasını da Başsavcılığa ve Adalet Bakanlığına göndermiş durumda.

Artık, tüm bu olgu ve gerçekleri gözardı edip, «Partilerarası diyalog» gibi manevralarla, MHP'nin kurtarılması çabasına «Evet» diyenler de sorumlu olduklarını kavramak zorundadırlar.

Dünyanın hiç bir ülkesinde, kamuoyu tarafından suçluluğu kabul edilmiş bir partinin bir örgütün hâlâ açık kalabildiği de görülmüş değildir. Bu durumda sorumlu davranmayanlar için söylenecek tek söz kalıyor:

Demokratlıktan ve demokrasiden söz etmeyin... Zira, dünyanın hiç bir yerinde, faşistlere arka çıkanlara, faşistlerle el sıkışanlara ve faşizme karşı dövüşmeyenlere demokrat denildiği görülmemiştir...

Sözün kısası, başlıkta söylediğimizde somutlanıyor.

Sıra MHP'de...

Politika

Başsavcı

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

li bir nöbetçi heyet bırakılıyor. Gelecek dosyanın durumuna göre başsavcının yapacağı inceleme sonucu dosya bu heyette görevli başsavcı yardımcısının incelenmesine verilecek.

AKDOĞAN'IN CEVABI

Yargıtay Başsavcısı Kazım Akdoğan adli tatil süresince MHP ile ilgili dosyanın incelenip incelenmeyeceği yolundaki Politika muhabirinin sorusuna şu yanıtı verdi:

«Sıkıyönetim Komutanlığının yazısı henüz bize ulaşmadı. Ulaşsın önce, inceleyelim. Bu incelemeye göre dosyanın adli tatil süresinde de ele alınmasına da karar verebiliriz. Vermeyebiliriz de. Dosyanın durumuna göre olur bu karar.»

CHP Senatörü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

celeyerek konuyu Anayasa Mahkemesine götürmesi gerektiğini belirtti.

CHP sol kanat parlamenterlerinden olan CHP Zonguldak Senatörü Pestilci son günlerde arka arkaya açıklanan bazı ipuçlarının eskiden beri bilinmekte olan gerçekleri pekiştirdiğini, başsavcının adli tatil nedeniyle konuyu ertelememesi gerektiği görüşünü savundu. Hükümet yetkililerinin de konu ile ilgili olarak daha dikkatli davranacaklarını umduğunu, bunun belirtilerini görmekten de memnunluk duyduğunu kaydeden Pestilci Politika gazetesine şu demeci verdi:

«MHP'nin ve yan kuruluşlarının önceden beri kamuoyunca bilinmekte olan eylemleri son günlerde iyice su yüzüne çıkmaya başladı. Bazı katil zanlılarının, katillerin bu partiyle ya da çevresindekilerle ilişkileri yargı organlarınca birer birer açıklanmakta. Son olarak da Sıkıyönetim Komutanlığının MHP ile ilgili bir dosyayı başsavcılığa gönderdiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Ancak yarından itibaren adli tatile başlanması, konunun incelenmesi açısından engel gibi görünmekte. Ben bu denli önemli bir olayda adli tatil gibi bir kurumu düşüneceğini zannetmiyorum. Başsavcı biran önce dosyaları inceleyerek MHP ile ilgili konuyu yetkili kurul olan Anayasa Mahkemesi'ne götürmelidir ve ülkemizdeki demokrat güçler bunu başsavcıdan beklemektedir.

Başsavcı olayın bu denli önem kazandığı bir dönemde adli tatili düşünmea. Düşünmemelidir.

Öte yandan konu ile ilgili olarak hükümet yetkililerinin daha dikkatli davranacaklarını ummaktayım. Bu konuda bazı belirtileri görmekten de mutluyum. Hükümetimiz insanlık düşmanı faşizme karşı tüm gücüyle savaşmak zorundadır ve savaşacaktır.»

Kıbrıs'la

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

bir an önce başlatılmasını istediler.

TSİP Çankaya İlçe Teşkilatı Ankara Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği, Kıbrıs'lı Öğrenciler Gençlik Federasyonu, DİSK'e bağlı Maden-İş, BANK-SEN, BAYSEN, Dev Maden, Sen, Genç Emekçiler Birliği SGB ve İGD'nin de bulunduğu 22 demokratik kuruluş yetkilisinin ortak açıklamasında Orta Doğu petrollerini denetlemek, bölgede yükselen ilerici hareketleri boğmak ve dost Sovyetler Birliğine bir saldırı üssü durumuna getirmek için Kıbrıs'ın NATO'nun batmayan uçak gemisi yapılmak istendiğini belirttiler.

AP'nin İzmir Milletvekili Yeşilpınar

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

bu yüzden para kaybına uğradıkları için bize çok kızdılar. Amcam Mustafa Uyar'ı sık sık ölümle tehdit etmeğe başladılar. Dün gece de tüm yakınları hatta eşleri de yanlarında olduğu halde, Mimar Sinan ile Mustafa Bey Caddelerinin kesiştiği noktada bulunan «Burhan» apartmanına, yani amcamın oturduğu Yeşilpınar'ın eşine ait zemin kattaki daireye geldiler.

Oturduğumuz daire milletvekili Yeşilpınar'ın eşinindir. Yani biz kiracıyız. Kapıya dayanıp, bağırıp çağırmaya başladılar. Dışarı çıktık. Üzerimize atlayıp, özellikle vekaletnameyi geri alması için amcam Mustafa Uyar'a saldırdılar.»

Yaralı Ali Uyar, kavga sırasında, AP İzmir Milletvekili Yeşilpınar'ın, «Ben milletvekiliyim. Dokunulmazlığım var. Hepinizi temizleyeceğim» diye bağırdığını da belirterek şöyle devam etti.

«Önce inanamadık. Ama, milletvekili tabancasını çekerek iki el havaya ateş etti. Ben arkamı dönerek kaçmak istedim. Ancak, çok yakın mesafeden sanıyorum, 1 metre uzaklıktan bu sefer sırtıma iki el ateş etti. Yere yıkıldım. Büyük bir şans eseri hâlâ hayattayım.»

YEŞİLPINAR'A GÖRE, OLAYIN SİYASİ YÖNÜ VAR

AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar, A.A. muhabirine yaptığı açıklamada, olayı «siyasi bir komplo» olarak niteledi.

İlerici

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

yoluyla daha sonra Bursa'ya gelinecek. Bursa'da İstanbul'dan gelen yürüyüş kolu ile karşılaşacak olan İzmirli kadınlar, hep birlikte dayanışma gecesine katılacaklar. Yarın İstanbul-Kocaeli sınırından hareket edecek İstanbul yürüyüş kolu ile birlikte Bursa'da stadyum'da yapılacak mitinge katılacak olan kadınlar, Eskişehir'e doğru hareket edecekler. 23 Temmuz'da da yürüyüş kolu Ankara'da olacak.

Ankara'da 30, İstanbul'da 14 demokratik kuruluş ve şubeleri «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşünü desteklediklerini ve İKD'nin bir an önce açılmasını istediklerini açıkladılar.

Ankara'da aralarında DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikaların da bulunduğu 30 demokratik kitle ve meslek örgütü yetkilileri yaptıkları ortak açıklamada, «Parababalarının örgütlerine boyun eğen iktidara, kadınların yığın örgütü İKD'yi kapatamayacağı bir kez daha duyurulacak» denildi.

İstanbul'da 14 demokratik kuruluş tarafından yapılan açıklamada da şu görüşlere yer verildi:

«Bugün, İKD üç aydır, gerekçesi gösterilmeden kapalıdır. Bu demokrasi düşmanı tutum, biz demokratik örgütlere de yöneliktir. MHP ve ÜGD'nin silahlı saldırı ve cinayetleri kanıtlarıyla ortadayken demokrasi güçlerine yöneltilen anti-demokratik uygulamaların CHP ağırlıklı iktidardan gelmesi daha da anlamlıdır.

İlerici kadınlarımızın başlattığı «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşü, ilerici-demokratik güçlere yöneltilen baskı ve terörün geriletilmesinde yürekli bir adımdı. Biz, demokratik örgütler bu yürüyüşü tüm güçlerimizle desteklediğimizi kamuoyuna iletiriz. İKD derhal açılmalıdır.»

«BARIŞ - DOSTLUK - DAYANIŞMA» GECESİNE İZİN VERİLMEDİ

Öteyandan Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle dün yapılması beklenen «Barış - Dostluk - Dayanışma Şenliği» gecesine İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından son anda izin verilmediği öğrenildi. Şenlik, İstanbul Açık Hava Tiyatrosu'nda yapılacaktı.

DKB'NİN AÇIKLAMASI

Demokratik Kadın Birliği Başkanı Yıldız Kurtuluş bir basın açıklaması yaparak embekçilerin demokratik örgütlenmelerinin haksız baskılara uğradığını, İlerici Kadınlar Derneğin'in şubeleriyle birlikte kapatılmasının anti-demokratik bir uygulama olduğunu belirterek bu uygulamanın bir an önce kaldırılmasını istedi.

Testaş'ın

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

larında kurum adına bir yurt dışı gezisi yapmışlar ve kendilerine Merkez Bankası'ndan kişi başına 500 dolar olmak üzere 1500 dolar tahsis edildi.Ancak, bu kişiler kendilerine yapılan döviz tahsisi dışında yaptıkları harcamalara karşı yurda döndüklerinde TESTAŞ'tan 500 bin lira para çektiler. Bir kamu kuruluşu yetkililerinin Batı Almanya'da karaborsadan döviz almaları şeklinde yorumlanan bu işlemin yasa dışı olduğu ve bu kişilerin o zamanki resmi kur 1 Alman Markına karşı 13 lirayken TESTAŞ'tan karaborsa kuru olan 25 lira üzerinden tahsil etmelerinin 17 sayılı Türk Parasının Değerini Koruma Yasasına aykırı bir durum gösterdiği belirtildi.

Öte yandan, gerek yurt dışı harcamaları ve gerekse TESTAŞ adına yurda kaçak sokulan mallar konusunda yapılacak olan ödeme TESTAŞ Muhasebe Müdürü tarafından reddedildi. Ancak, Kurum Genel Müdürü Yıldırım Aktürk tarafından muhasebe devre dışı bırakılarak ödemeler yapıldı.

Konunun halen savcılığa intikal ettirilmiş olduğu ve incelemelerin sürdürüldüğü bildirildi.

IMF

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ayrıntılı bilgiler veren «niyet mektubunu» inceledi ve onayladı. Öngörülen politika hedeflerine ulaşılabilmesi için Türkiye'ye 250 milyon dolar eşdeğerinde «özel çekme hakkı» (SDR) tanınmasını kararlaştırdı.

CHP'li Anadol

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Anayasadaki (siyasal partilerin demokrasinin vazgeçilmez unsurları olduğu) hükmünün bomba imal eden, teröristleri koruyan ve teşvik eden, üreten partileri dışında tuttuğunu hatırlatarak «bu hüküm demokrasiye gerçekten inanan parlementer sistem içinde çalışan partiler için geçerlidir» dedi.

CHP Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol Politika gazetesine yaptığı açıklamada özetle şunları söyledi:

«Anayasamıza göre, siyasal partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Ancak bu hüküm demokrasiye gerçekten inanan parlamenter sistem içinde çalışan partiler için geçerlidir. Bomba imal eden teröristleri koruyan, teşvik eden aslında üreten partiler kanıma göre bu hükmün dışındadır.

Hukuksal açıdan hızla MHP'nin üstüne gidilmeli ve gerekli işlemler yapılmalıdır. Bu konuda adli tatilin önemi yoktur. Aslında uygulamamızda adli tatile rağmen görülen hukuk ve ceza davaları çoktur. Böyle önemli bir konuda adli tatil söz konusu olmaz.»

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

yaptığı konuşmada Başbakan Bülent Ecevit «Teknolojide yabancı tutsaklığından kurtulma, çağımızda ulusçuluğun başta gelen gereklerinden biridir» dedi.

Dün de

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

satıcısı, dün sabah saat 05.30'da Atatürk Caddesindeki kulübesi önünde tabancayla yaylım ateşine tutularak öldürüldü.

ANKARA'DA

● HALK KOOP Tuzluçayır Birliğini basan polislerin satış memuru Menderes Demirci'yi gözaltına alarak Akdere Karakolunda işkence ettikleri bildirildi.

● Sarıkamış'ta iki kişinin öldürülmesi olayına adı karışan, ancak daha sonra yurt dışına kaçarak Hollanda'da bir kumarhaneyi işletirken yakalanan Hasan Heybetli'yi almak için iki Emniyet görevlisi dün Amsterdam'a gitti.

● DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün Ankara Emek Mahallesindeki evi geçtiğimiz günlerde faşistler tarafından basılarak duvarlarına «komünistlere ölüm» «kahrolsun komünistler» ve «MHP» yazıları yazıldı. Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri Baştürk'ün Emek Mahallesi 4. Caddede bulunan 133/3 numaralı dairesine girenlerin kimliklerinin belirlenemediğini belirterek konunun hırsızlık olayı olduğunu öne sürdü. DİSK Genel Başkanı ve ailesinin İstanbul'da olması nedeniyle evde kimsenin bulunmadığı bildirildi.

İSTANBUL'DA

● Selimiye Askeri Tutukevi'nde tutuklu bulunan komandolar dün saat 12.50 sıralarında olay çıkartarak koğuşlarda bulunan eşyaları yaktılar. Olay komandoların tutukevinin penceresinde «Eşgüdüm Eşit İşkence Artı Zulüm» yazılı pankart asmalarıyla başladı ve daha sonra koğuşlarında bulunan eşyaları yaktılar. Komandolar tarafından çıkarılan yangının genişlemesi olasılığına karşı Üsküdar ve Kadıköy itfaiyeleri tarafından önlemler alındığı bildirildi.

● Cerrahpaşa Kristal sineması yanında önceki gün saat 21.30 sıralarında Hasan Süslü adlı kişinin İstanbul Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şubede görevli polis memuru Osman Ercan'ı tabanca ile vurarak öldürmesi olayında sanığa yardımcı olduğu gerekçesi ile Fatih Emniyet Amirliği, Fener Başkomiserliğinde görevli bir polis memuru gözaltına alındı.

DİYARBAKIR'DA

● Çüngüş Kapalı Cezaevinde, öldürme suçundan tutuklu bulunan bir kişi kaçtı. Jandarma erinin ateş etmesine karşın yakalanamadı.

● Diyarbakır Barosu avukatlarından Umur Dicleli, dün saat 10.00'da adliye'ye giderken, Saraykapı semtinde, kimliği henüz belirlenemeyen bir kişi tarafından tabancayla vuruldu. Ağır yaralanan avukat Umur Dicleli Diyarbakır Tıp Fakültesi Numune Hastanesinde tedavi altına alındı.

SİLİFKE'DE

● Silifke ilçesinde önceki gün meydana gelen bomba atma ve banka soygunu olayları ile ilgili olarak, 4'ü kadın 12 kişinin gözaltına alındığı, Göksu nehrinde boğulduğu sanılan eylemcinin cesediyle, silah aramasının devam ettiği bildirildi.

Mersin Emniyet Müdürü İbrahim Ulus, banka soygunundan sonra kolluk kuvvetlerinin başlattığı operasyonun başarıyla tamamlandığını, «THKP-C Silifke hücresinin tüm elemanlarının ele geçirildiğini ve 3 güne kadar «THKP-C» İçel örgütünün de ortaya çıkarılacağını ileri sürdü. İbrahim Ulus, vurulduktan sonra Göksu nehrine atlayan ve suda boğulduğu sanılan Mehmet Yolcu takma adını kullanan Recep Gürgen'in cesedi ile kullandığı otomatik silahın nehir suyu kısa aralıklarla kesilerek aranmasına devam edildiğini belirtti.

MİSK

(Baştarafı 1 nci Sayfada.)

çıkarılması için dün aldığı bir kararla Yargıtay'a başvurdu.

Bilindiği gibi halen Ankara Mamak Cezaevinde tutuklu bulunan Ülkücü İşçiler Derneği eski Başkanlarından Mustafa Sami Barshan daha önce polise verdiği ifadede 600 bin lira tutarındaki parayı firarda bulunan bazı komandolara dağıttığını söylemişti.

ODTÜ profesörlerinden Tosun Terzioğlu'nu öldürmeye azmettirmekten tutuklu bulunan Barshan'ın ve bazı başka ifadelerin sonuçlarını değerlendiren Sıkıyönetim Komutanlığının ve Ankara Emniyet Müdürlüğünün isteği üzerine MİSK'in ve Ülkücü İşçiler Derneği'nin hesaplarında incelemeler yapıldı. MİSK'in hesaplarının kontrolunda adam öldürmekten ve çeşitli eylemlere karışmaktan hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu Yönetim Kurulu öğrenci temsilcisi Esat Bütün ile Ethem Kıskış'a çeşitli ödemelerde bulunulduğu anlaşıldı.

10 Ağustos 1978 tarihinde Balgat semtinde dört kahvenin taranarak beş kişinin ölümü 13 kişinin de çeşitli yerlerinden yaralanmasıyla sonuçlanan katliamın sanıklarından olan Ethem Kışkış MC hükümeti döneminde MHP'li Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'nun özel kaleminde görev yapmıştı.

Esat Bütün ise aynı katliama karışmaktan halen aranıyor. Bütün'ün Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi iken kredi ve yurtlar kurumu yönetim kurulu öğrenci temsilciliği yaptığı ancak hakkında açılan çeşitli davalardan sonra Gazi Eğitim Enstitüsünden atıldığı öğrenildi. Bütün'ün Maraş katliamında da önemli roller oynadığı bildiriliyor.

HASTANEYE SALDIRI

Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) binasında önceki gün bomba imal ederken meydana gelen patlama sonucu ağır yaralanan Mustafa Arıcak kaldırıldığı Numune Hastanesinden 70-80 kişilik bir faşist grup tarafından kaçırılmak istendi. Polisler ve hastane personelinin faşistlere engel olduğu bildirildi.

Bilindiği gibi MİSK binasında geçtiğimiz günlerde meydana gelen patlamada bir kişi ölmüş, diğeri ise ağır yaralanmıştı. Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan bir açıklama ile bombanın dışardan atılmadığı, içerde imal edilirken patladığının saptandığı belirtilmişti. Bunun üzerine MHP Genel Merkezi ve MHP Gençlik Kolları Genel Merkezi aranmıştı. Emniyet görevlileri yaptıkları inceleme sırasında dört kişinin üzerini aramak istemişler, ancak MİSK binasında bulunan faşistler dört kişinin kaçmasını sağlamışlardı.

Yaralı komandonun Numune Hastanesine kaldırılarak ameliyatının yapılmasından sonra sabaha karşı hastaneye gelen 70-80 kişilik bir grub kapıyı ve koridorları tutarak yaralı faşist Mustafa Arıkcı'yı kaçırmak istedi. Ancak polislerin ve hastane personelinin karşı koyması üzerine komandolar kaçtı.

MİSK'TEKİ PATLAMA İLE İLGİLİ KESİN BULGULAR

Bu arada polis ve askeri uzmanların çalışmaları sonunda, Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) Eğitim ve Kültür Merkezi'nin alt katındaki garajda meydana gelen bir kişinin ölümüne, bir kişinin de ağır yaralanmasına yol açan patlamanın «bomba yapımı sırasında meydana geldiği» kesinlikle saptandığı açıklandı.

Ankara Emniyet Müdürlüğü dün konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

Elde edilen bulguların teknik değerlendirme sonuçları şöyle:

1 — Ölen İskender Karyağdı'nın üst incelemesinde dinamit kimyasal bileşiminde bulunan amonyum nitrat ve nitro gliserine rastlanmıştır.

2 — Numune Hastanesinde tedavi altında bulunan Mustafa Arıcak'ın yapılan üst aramasında bomba imal edilen garaja ait anahtar cebinde bulunmuştur. Yine adı geçen yaralının üst incelemesinde dinamit parçalarına rastlanmıştır.

3 — Olay yerinde bulunan saatli bomba imalinde kullanılan rülo izolabant ile patlayan ve patlamaya hazır bombada kullanılan izolabant parçalarının aynı benzerlik ve yapıda oldukları anlaşılmıştır.

4 — Masa üzerinde bulunan keten parçası ile patlamayan saatli bombada kullanılan keten bezin aynı nitelikte ve lif benzerliğinin olduğu saptanmıştır.

5 — Saatli bombanın tesir gücünü artırmak amacı ile kullanılan demir parçalarının kesiliş biçim ve şekillerinin aynı yapıda oldukları görülmüştür.

6 — Bomba imalinde tesir gücünü artırmak amacı ile kullanılan çimento alçı karışımı harç ile olay yerinde masa üzerinde bulunan kullanılmış ve artakalan harcın, aynı kıvam ve aynı karışımı olduğu, patlamadan çok kısa bir süre önce hazırlandığı da saptanmıştır.

Belirtilen MİSK'e ait garajda imal edilen saatli bombaların, olay yerinde patlaması ile imal edenler üzerinde yaptığı tahribattan da anlaşılacağı üzere yapısal nitelikleri itibariyle etkinlik gücünün çok yüksek düzeyde olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.»

Adli tatil

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

bedilmeksizin ceza kanunumuza ekonomik suçlara ilişkin bir bölümün eklenmesinde ülkemizin geleceği ve esenliği için yarar görmekteyiz.»

Öte yandan İstanbul Barosu Başkanı Avukat Orhan Apaydın, «Yargı yetkisini kullanan mahkemelerimiz işlerliklerini içinde bulundukları olumsuz maddi ve manevi koşullara rağmen geçen yılını mensuplarının büyük özverileri karşılığı sürdürebilmişdir» dedi.

Dış krediler

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Otomotiv sanayii meslek komitesinden Koç Holding temsilcisi Ahmet Binbir ise, kur farklarının ödenmesi konusunda firmaların zor durumda kaldığını, yeni yapılan ayarlamanın ek bir yük getirdiğini bundan sonra yapılacak ayarlamaların firmalara yansıtılmaması için hükümetten garanti istenmesini önerdi.

Hulusi Damgacıoğlu da yaptığı konuşmada, hükümetin kooperatiflere birçok konuda öncelik tanıdığını, gelecek kredilerin de kooperatiflere kaydırılması halinde özel sektörün açıkta kalacağını, bunun hükümetle yapılan görüşmelerde açıklığa kavuşturulması gerektiğini ve hükümetin özel sektörün kalkınmaya katkısı olup olmadığı konusunda görüşünü açıklamasını istedi.

KEMAL PEHLİVAN

1947—...
20.7.1978

FAŞİST CANİLERCE KATLEDİLDİ
ANISI YOLUMUZU AYDINLATACAK
HESABI SORULACAKTIR

TÖB-DER
ESKİŞEHİR ŞUBESİ

Po: 1877

MENKUL SATIŞ İLANI
Kadıköy 1. İcra Memurluğundan

1978/2048 Talimat

Mahcuz olup, satılmasına karar verilen 2 adet saç kurutma makinası 3 adet berber koltuğu, yine 1 vinleks berber koltuğu, 1 üstü camlı çelik dolap, ki tamamı 26.000.00 TL.'lik menkul mallar halen bulundukları Kadıköy Şaşkınbakkal Kazım Özalp Sokak No: 21 Petek Kuaföründe 24/7/1979 günü saat 12.00 ila 12.30 arasında birinci satışı yapılacaktır. Birinci günü muhammen kıymetin % 75'ine veya istekli bulunmadığı takdirde 25/7/1979 günü aynı yer ve aynı saatlerde ikinci satışı yapılacak ve en çok artırana ihalesi yapılacaktır.

Dellaliye rusmu ile ihale pulu müşteriye aittir.

İlan olunur.

(Basın: 5404) — 1876

İLAN

1 — Kastamonu A.G.M. Bölge Başmüdürlüğünce Kastamonu A.G.M. Başmühendisliğinde aşağıda nev'i, miktarı ve tutarı belirtilen Ağaçlandırma için diri örtü temizliği ve toprak işlemesi işi 6.8.1979 günü karşılarında belirtilen saatlerde kapalı zarf usulü eksiltme sureti ile ihale edilecektir.

Sıra No:	Yeri	Nev'i	Birimi	Birim Fiat Tl.	Miktarı	Tutarı	Geçici Teminatı	İhale Saati
1)	Kastamonu Eynihan	Paletli Traktör ile örtülü temizliği ve toprak işleme.	Ha.	10.000.—	400	4.000.000.—	120.000.—	14.00
2)	Kastamonu Değirmenciler	»	Ha.	10.000.—	200	2.000.000.—	60.000.—	14.30
3)	Sinop Siyamköydağı	»	Ha.	10.000.—	150	1.500.000.—	45.000.—	15.00
4)	Taşköprü Çatalçam	»	Ha.	10.000.—	100	1.000.000.—	30.000.—	15.30

2 — Teklif mektupları örneğe uygun şekilde ihale saatinden 1 saat önce Komisyonumuza verilecektir. Postadaki gecikmeler kabul olunmaz.

3 — Şartname ve sözleşme tasarıları Kastamonu, Boyabat, Ankara, İstanbul, Zonguldak, Bolu, Balıkesir A.G.M. Başmühendisliklerinde görülebilinir.

4 — İhaleye iştirak edeceklerin işin tutarı için yeterli müteahhitlik karnesi, makina parkı listesi, ilk ilan tarihinden sonra alınmış Ticaret Odasına kayıtlı olduğuna dair belge, Tüzel kişilik adına iştirak edeceklerin Tüzel kişiliği temsil ettiğine dair belge ve imza sirküleri, çalışma yapılacak araziyi gördüklerine dair belge vermeleri mecburidir. İşle ilgili yeterlik belgesi 3.8.1979 akşamına kadar Kastamonu A.G.M. Başmühendisliğince verilecektir.

5 — Umumi ve idari şartname ve sözleşme tasarısında belirtilen bütün masraflar yükleniciye ait olacaktır.

6 — Geçici teminat Kastamonu A.G.M. Bölge Başmüdürlüğü Katma Bütçe Sorumlu Saymanlığına yatırılacaktır.

(Basın: 13314) — 1864

800 TON ŞAMOT VE 200 TON BAĞLAMA KİLİ SATINALINACAKTIR
SÜMERBANK YARIMCA SERAMİK SANAYİİ MÜESSESESİNDEN

1 — Müessesemizin 200 ton Bağlama Kili ve 800 ton Şamot ihtiyacı şartnamesi şartları dahilinde 27.7.1979 günü saat 13.00'de ihale edilecektir.

2 — İhale kapalı zarf usulü olup, teklif mektupları kapalı olarak ve üstüne «Bağlama Kili Teklifidir» şerhi yazıldıktan sonra Müessesemizin Muhaberat Servisine teslim edilecektir.

3 — Bu işe ait muvakkat teminat 50.000.— TL. olup, ihale saatinden önce Müessesemiz veznesine nakden veya banka teminat mektubu olarak yatırılması şarttır.

4 — Şamot teknik şartnamesi: SiO_2 %50-55, Al_2O_3 %40-45, FeO3 Max %2,5, SK: 33-35 ve kil en az 1200 oC de pişirilmiş olacaktır.

Bağlama kili teknik şartnamesi: SiO_2 en az %46, Al_2O_3 en az %30, Fe_2O_3 en çok %1.5 ve K_2O + Mn_2O en çok %1,5 olacaktır.

5 — Müessesemiz 2490 sayılı yasaya tâbi olmayıp dilediğinden dilediği miktarda alabilir.

(Basın: 17140) — 1850

DUYURU

19 Temmuz 1979 saat 20.00'de İstanbul Açıkhava Tiyatrosunda Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle düzenlenen

BARIŞ-DOSTLUK-DAYANIŞMA ŞENLİĞİ'ne

18 Temmuz 1979 günü saat 17.30'da İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca izin verilmediği bildirilmiştir.

Tüm yasal başvuruların zamanında yapılmış olmasına karşın ortaya çıkan bu durum dolayısıyla, geceye katılacak sanatçılardan ve davetlilerden özür dileriz.

Tertip Komitesi

Not: Biletler, izin alındığında yapılacak gecede geçerli olacaktır.

Po: 1878

Politika

SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BIR DUNYA ICIN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
• Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Hastabakıcılar Tamgün'e girmek istiyor

• TIP FAKÜLTESİ PSİKİYATRİ BÖLÜMÜ HASTABAKICILARI TAMGÜN UYGULAMASINA ALINMALARI İÇİN ÖĞLE YEMEKLERİNİ BOYKOT ETTİLER

Ankara (Politika) — Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği hastabakıcıları bazı hekimlerin tutumunu protesto etmek için öğle yemeğini boykot ettiler. Tam gün yasasına alınmalarını da isteyen hastabakıcıların direnişine bölümde çalışan memurlar da katıldı.

Boykotun hastalanan bir hastabakıcının hastaneye yatırılmak istenirken bir hekimin bunu kabul etmeyerek hastayı acil servise göndermesi üzerine yapıldığı bildirildi.

Hastabakıcılar aynı kurumda çalıştıkları için bazı haklardan yararlanmaları gerektiğini belirterek, bazı hekimlerin hastabakıcıları istedikleri gibi kullandıklarını söylediler. İnsan onuruna yaraşır bir şekilde yaşamak istediklerini belirten hastabakıcılar tam gün yasasının kendilerine tanıdığı hakların da uygulanmadığını belirterek özetle şunları söylediler:

«Hastabakıcı olarak bizler yapacağımız görevler dışındaki işlere de bakmakla yükümlü tutulmaya çalışıyoruz. Hastalanan arkadaşlarımız doktora görünmek istediği zaman acil servise gidip naklettirilmesi isteniyor. Biz bu kurum içerisinde çalıştığımıza göre bazı haklarından da yararlanmamız gerekir. Hekimler bizi kendilerinin bir kölesi gibi kullanmaya çalışıyorlar. Tabii bu uygulamaya tüm hekimler ortak olmuyorlar.

Diğer yandan tam gün yasasından doğan haklarımız verilmiyor. Bizim ekonomik sorunlarımız dağları aşıyor. Bir de bu haklarımız göz ardı edilmesin. Hastaya hizmet eden herkesin hizmetinin karşılığını alması gerekir. Ancak tam gün yasasındaki ayrıcalık hizmetimizin karşılığını bize verdirmiyor.

Öte yandan, gece yarısı işten ayrılan arkadaşlar taşıt bulmakta zorluk çekiyor. En azından gece çalışan arkadaşlara servis arabasının sağlanması gerekir.

Bizler tüm sorunlarımızın çözümünün grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızın sağlanmasında görüyoruz.»

«MHP KAPATILSIN»

• Emekçi halkın oluşturduğu 31 demokratik örgütün toplantısında yoğunlaşan teröre dikkat çekildi

• Trakya'da işçiler, köylüler, öğretmenler, memurlar, gençler ve tüm ilericiler ortak bir istemi dile getirdiler:

Haber Merkezi — Trakya'da 31 demokratik kuruluş temsilcileri Babaeski'de bir toplantı yaparak, bölgelerindeki ilerici ve demokratik kuruluşlara karşı yapılan saldırıların bir dökümünü yaptı ve terörün kaynağı olan güçlere karşı demokrasi güçlerinin eylem birliğini vurguladı. Toplantı'da MHP'nin kapatılması istemi dile getirildi.

31 demokratik kuruluşun açıklamasına göre Trakya'da son günlerde ilericilere yapılan baskıların kısa bilançosu şöyle:

«— Uzunköprülü bir öğretmen saldırıya uğradı.

— İGD Edirne Şubesi Valilikçe süresiz kapatıldı.

— Tekirdağ'da ilerici bir avukat öldürüldü.

— Lüleburgaz Ayvalı Kooperatifi yöneticilerine saldırı düzenlendi.

— Kırklareli Köy-Koop ikinci başkanı ve Hamitabat Kooperatif başkanına saldırıldı.

— DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına geçen Meriç Tekstil işçileri faşistler tarafından tehdit edildi.»

Açıklamada, faşist güçleri terörü tırmandırma, köprübaşı tutma çabalarına karşı eylem birliğinin getirildiği belirtildi ve MHP'nin kapatılması istendi. Açıklamayı yapan 31 demokratik kuruluşun ve temsilcilerin isimleri şöyle:

Tekstil Sendikası Edirne Şubesi Başkanı Sadık Kazanlı, Bank-Sen Kırklareli Temsilcisi Lütfü Karakuz, Şeker-İş Alpullu Şubesi Temsilcisi İsmet Aday, Genel-İş Babaeski Temsilcisi Engin Gülbayrak, Köy-Koop Edirne Birliği Başkanı Cevdet Kocaman, Köy-Koop Kırklareli Birliği Başkanı Erdoğan Kantürer, TÖB-DER Babaeski Şubesi Başkanı Mehmet TÖB-DER Uzunköprü Şubesi Başkanı Reşat Balaban, TÖB-DER Enez Şubesi Başkanı Naim Yavaş, TÖB-DER İpsala Şubesi F. Ricai Seren, TÖB-DER Tekirdağ Şubesi Başkanı Şükriye Abi, TÖB-DER Hayrabolu Şubesi Başkanı H. Basri Şahsi, TÖB-DER Vize Şubesi Başkanı Vedat Engin, TÖB-DER Pınarhisar Şubesi Başkanı Mustafa Biçim, TÖB-DER Demirköy Şubesi Başkanı Vahittin Özen, Babaeski Halkevi Başkanı Seçkin Mert, Uzunköprü Halkevi Başkanı Zeki Tükenmez, İpsala Halkevi Başkanı Dilaver Öner, Enez Halkevi Başkanı Abdullah Yeşen, Kırklareli Halkevi Başkanı Hüseyin Durmaz, Hayrabolu Hhalkevi Şubesi Ahmet Ergün, Lüleburgaz Halkevi Başkanı Durmaz, Hayrabolu Halkevi Başkanı Hikmet Işıldaksoy, Pancarköy Halk Odası Başkanı Yardımcısı Seyfi Ergin, Karahalil Halk Odası Başkanı Yardımcısı Ahmet Üzel, İGD Edirne Şubesi Başkanı Özhan Barlas, İGD Babaeski Temsilciliği adına Can Diril, Lüleburgaz Demokratik Kültür Derneği Başkanı Raşit Çolak, Kırklareli TÜS-DER Başkanı A. İhsan Eker, Üsküp Halk Odası Başkanı Mehmet Oktay, Halk-Koop Trakya Temsilciliği adına Arif Kaptan.

Dikerdem açıklama yaptı

Barış Derneği, barışı "Tekelci kapitalizmin korkulu rüyası" olarak tanımlıyor

• Bank-Sen'in yayın organına açıklamada bulunan Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, «Barış Savaşımı ve SALT-2» konularını anlattı

İstanbul (Politika) — Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, İnsanlığın özlemi olan «Evrensel Barış»ın gerçek anlam ve değerinin işçi sınıfının bilimi ile aydınlığa kavuştuğunu ileri sürerek «Evrensel barış, tekelci kapitalizmin korkulu rüyasıdır.» dedi.

BANK-SEN'in aylık yayın organının, «Barış Savaşımı ve Salt 2 Anlaşması» konusuna ilişkin sorularını yanıtlayan Barış Derneği Genel Başkanı Dikerdem, yüzyıllar boyu egemen sınıfların, işçi sınıfı ve emekçi kitleleri, savaşın, önüne geçilmez bir doğa yasası olduğunu inandırmaya çalıştığını belirterek «egemen sınıflar, (milliyetçilik) adı altında ulusların birbirine karşı yapay düşmanlık duyguları beslemelerini körüklediler. Güçlünün her zaman güçsüzü ezeceğine, büyük balığın küçük balığı yutacağına emekçi kitleleri inandırmaya çalıştılar. Ne var ki, tarihsel süreç içerisinde emekçi yığınlar bilinçlenip işçi sınıfının bilimiyle aydınlanınca, ne savaşların kaçınılmaz, ne de insanın insanı sömürmesinin Tanrı buyruğu olmadığı anlaşıldı.» dedi.

Salt 2 Anlaşmasının değişik yorumlarına ilişkin bir soruyu yanıtlayan Mahmut Dikerdem özetle şunları söyledi:

«Yeni bir dünya savaşının kaçınılmaz olduğunu ileri sürerek kendi hegemonyacı politikalarına destek arayanların ve silahlanma yarışından medet uman militarist çevrelerle büyük silah yapımcılarının SALT-2 Anlaşması'na karşı çıkmalarını yadırgamamalı. SALT 2 Anlaşması iddia edildiği gibi dünya barışının dehşet dengesine dayandığını belgelemiyor. Tersine silahlanmanın gittikçe azaltılarak ortadan kaldırılmasını öngörüyor. Burada asıl önemli olan tarafların gerçek niyetleridir. Sosyalist ülkeler şimdiye kadar birçok kez askeri paktların karşılıklı olarak kaldırılmasını, silahsızlanma konferansının toplanmasını önermişlerdir. Çünkü sosyalist ekonomiler için silahlanma, zorunlu olarak taşınamaz bir yüktür. Kapitalist ekonomi için ise silah sanayi kendi iç bunalımlarını yapay biçimde çözümlemek için başvurulan çarelerin biri ve uluslararası tekellerin başlıca sömürü aracıdır. Bunun içindir ki silahsızlanma girişimlerine karşı olumsuz tepkiler hep kapitalist devletlerden gelir. Evrensel barış tekelci kapitalizmin korkulu rüyasıdır.»

ÖZETLE

Recep Taşçı için anma toplantısı düzenlendi

İSTANBUL — 11.7.1979 günü Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde ders verirken komandolarca önceden yerleştirildiği bildirilen bir bombanın patlaması sonucu can veren Recep Taşçı için 5 Ağustos günü saat 14.00'de TÖB-DER Üsküdar Şubesi salonunda bir anma toplantısı düzenlendi. TÖB-DER Üsküdar Şubesi tarafından yapılan açıklamada toplantının yapılabilmesi için gerekli izni sağlamak üzere ilgili mercilere başvurulduğu bildirildi. Ayrıca öldürülen öğretmen Recep Taşçı'nın çocukları adına Ziraat Bankası Üsküdar Şubesi'nde 44577 nolu bir hesabın açıldığı öğrenildi.

TEK çalışanları yemekten zehirlendi

ANKARA — Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü ve 10 ünite ile Köycülük ve Gölbaşı tesislerinde çalışan işçi ve memurların büyük bir bölümünün yedikleri yemek nedeniyle zehirlendikleri bildirildi. TEK Genel Müdürlüğünde çalışanlar vizite alabilmek için uzun bir kuyruk oluşturdular.

TEK Genel Müdürlüğü doktoru, gelen işçileri ve memurları muayene etmek için zamanı olmadığını belirterek herhangi açıklama yapmadı. TEK çalışanlarının önceki gün öğle yemeğinde yedikleri tavuk nedeniyle rahatsız oldukları bildirildi. Çalışanlar Genel Müdürlük ve 10 ünite ile diğer bölümlerde çıkan yemeklerin aynı kaplarda pişirildiğini söylediler.

Ereğli maden işçileri haklarını alamıyorlar

ZONGULDAK — Ereğli Maden İşletmelerinde 5 bin 500 işçi adına imzalanan 3. dönem toplusözleşmeden doğan bazı haklar uygulanmıyor. Bilindiği gibi Zonguldak maden işçisi 5 aylık toplusözleşme farklarının gecikmesi üzerine Kozlu Bölgesi, Merkez Atölyesinde direniş yaparak haklarını almışlardı. 3. dönem toplusözleşmenin üzerinden 12 ay geçtiği halde sosyal haklar, izin ve dikiş paraları işçilere ödenmedi. Bunun yanısıra işverenin izin ve dikiş parasından bağıtlanan sözleşme hükümlerine aykırı olarak vergi kesmek istiyor. İşçilerin, böylesi uygulamaların sona erdirilmesi ve sözleşmeden doğan hakların ödenmesi için sendikaları ZMİS'e defalarca başvurmalarına karşın sendikanın duruma seyirci kaldığı bildirildi.

Akhisarda istifa eden 10 doktorun 8'i döndü

AKHİSAR — Tam gün uygulaması yüzünden Akhisar Devlet Hastanesinden istifa eden on doktordan 8'inin göreve yeniden başladıkları bildirildi.

Yetkililerden alınan bilgiye göre toplam 11 doktoru bulunan Akhisar Devlet Hastanesinde Baştabip emekli oldu. Geri kalan on doktor da tam gün yasası nedeniyle istifa edince hastane doktorsuz kalmış, ancak bu on hekimden sekizi geçtiğimiz günler içinde göreve yeniden başlamak istediklerini bildiren dilekçelerle Bakanlığa başvurdular. Yetkililer sekiz hekimin yeniden göreve başladıklarını söylediler.

Kamu çalışanlarının devletin ulaşım araçlarına ücretsiz binebilmeleri istendi

Ankara, (Politika) — TÜTED Ankara Şube Başkanı Namık Kemal Döleneken Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir ve Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'e bir mektup göndererek tüm kamu çalışanlarının kamu ulaşım araçlarından ücretsiz olarak yararlanmasını ve belediye hizmetlerinde indirim sağlanmasını istedi.

Döleneken mektubunda kamu işyerlerinin servis araçlarının Ankara Belediyesine devredilmesinden sonra bu işyerlerinde çalışanlara işe gidiş ve dönüşlerde geçerli olmak üzere serbest seyahat kartı verildiğini hatırlatarak bu uygulamanın olumlu yanlarına karşın çalışanlar arasında bazı ayrıcalıklara neden olduğunu belirtti. EGO'da çalışanlara elektrik, havagazı gibi hizmetler indirimli fiyatlarla sağlanırken Türk Elektrik Kurumunda çalışanlara bu yönde bir uygulama yapılmadığına değinen Döleneken mektubunda özetle şu görüşlere yer verdi:

«Hayat koşullarının alabildiğine zorlaştığı, ücretlerin, fiyatların kat kat gerisinde kaldığı günümüzde, bu türden ayrıcalıklı uygulamaların ivedilikle düzeltilmesini, kamu ulaşım araçlarından tüm kamu çalışanlarının ücretsiz olarak yararlanmasını, diğer belediye hizmetlerinin de yine tüm kamu çalışanları için indirimli olarak sağlanmasını talep ediyor, ilgilenmenizi tüm üyelerimiz adına diliyorum.»

KTÜ'DE 70 kişinin alınacağı memur sınavına 1493 kişi başvurdu

Trabzon (AA) — 70 kişinin alınacağı Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi memuriyet sınavlarına 1493 kişinin başvurduğu bildirildi.

Sınav için başvurunun beklenenin üzerinde olduğunu belirten KTÜ Tıp Fakültesi sınav sorumlularından Dursun Ali Kalaycı yaptığı açıklamada «70 kişinin alınacağı memur sınavlarına 1493 kişi başvururken 40 kişinin alınacağı sağlık personeli sınavları için de başvurunun bulunmadığını» söyledi.

Kalaycı, sağlık personeli için değişik olanaklarla ileri bir tarihte yeni bir sınavın düzenlenmesinin düşünüldüğünü sözlerine ekledi.

ANAYASA MAHKEMESİ AP'NİN DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK PLAN'IN İPTALİ İSTEĞİNİ REDDETTİ

Ankara (AA) — Anayasa Mahkemesi, AP Millet Meclisi Grubunun, Dördüncü Beş Yıllık (1979-1983) Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Millet Meclisi kararının iptali istemini, mahkemenin görev alanına girmediği gerkeçesiyle reddetti.

AP Millet Meclisi Grubu, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının onaylanmasının «uzun vadeli planın yürürlüğe konulması ve bütünlüğünün korunması hakkında kanun»un öngördüğü biçim koşullarına uygun olmadığını, öz yönünden planın içeriğinin Anayasanın 1, 2, 3, 11, 37, 38, 40 ve 51'inci maddelerine aykırı olduğunu» ileri sürerek, Anayasa Mahkemesi'ne dava açmıştı.

Anayasa Mahkemesi yaptığı inceleme sonunda Dördüncü Beş Yıllık (1979-1983) Kalkınma Planının onaylanmasına ilişkin Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 29-30 Kasım 1978 günlü 6 sayılı plan kararının, kanun ve içtüzük niteliğinde bir yasama belgesi olmadığına ve bunun iptalinin Anayasa Mahkemesi'nin görev alanına girmediğine oy çokluğuyla karar verdi.

Anayasa Mahkemesi 142 ile ilgili bir başvuruyu daha geri çevirdi

Anayasa Mahkemesi, İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin TCK'nun 142. maddesinin 4. bendinin Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürerek açtığı davayı, mahkemenin yetkisizliğine karar vererek reddetti.

İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde bazı sanıklar hakkında Büyükada Maden Mahallesinde yol ve duvarlara kırmızı yağlı boya ile «Yaşasın sosyalizm kavgamız», «Yaşasın sosyalizm», «Yaşasın halk kavgamız» gibi sözler yazarak komünizmin övgüsünü yaptıkları ileri sürülerek TCK'nun 142'inci maddesinin 4. bendi uyarınca dava açılmış, mahkeme heyeti daha sonra, TCK'nun 142'nci maddesinin 4. bendinin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasını kararlaştırmıştı.

Anayasa Mahkemesi yaptığı inceleme sonunda, eylemin sıkıyönetimin ilan kapsamına girdiğine karar verdi ve ilgili mahkemenin, elinde bulunan dava dosyasını, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine göndermesi gerektiğini, davada konu olan eylem hakkında yargılama yapmak yetkisinin İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde olmadığını kararlaştırdı.

Anayasa Mahkemesi ayrıca, TCK'nun 142. maddesinin 4. bendinin iptali için açılan davada ilgili mahkemenin yetkisinin bulunmadığına oyçokluğu ile karar vererek davayı geri çevirdi.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
20.15 Köy Dağarcığı
21.17 Gülfteden Besteler
23.00 Haberler

TRT - 2

09.00 Olayların İçinden
10.30 Uygarlık Uğruna
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
23.00 Müzikte Çağlar

TRT - 3

10.00 Türk Yorumcuları
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
16.00 Müzik
18.00 Stüdyo FM

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

29 Temmuz Pazar günü televizyon özel eğlence programı yayınlayacak

Televizyon, 29 Temmuz Pazar günü seçmen kütüğünün yazımı nedeniyle sokağa çıkma yasağını gözönüne alarak özel eğlence programı düzenledi.

Sabah saat 10.00'da başlayacak olan Özel Eğlence Programı, Ankara ve İstanbul Televizyonları tarafından ortaklaşa oluşturuldu. Sunuculuğunu İstanbul Televizyonunu'ndan Halit Kıvanç ve Canan Oğuz, Ankara Televizyonu'ndan Tamer Durukan'ın yapacağı eğlence programı, akşam televizyonun normal açılış saati olan 17.00'ye kadar devam edecek. Özel programda, Türk - halk, Türk sanat ve Türk hafif müziği ile skeçler, televizyon oyunları ve çizgi filmlerine ağırlık veriliyor.

Özel program içerisinde, Arsen Gürzap, Can Gürzap, İhsan Sanıvar, Dincer Sümer ve Gül Asyalı'nın rol aldıkları yaklaşık 70 dakikalık «Ölüme Randevu» adlı televizyon oyunu yer alacak. Oyunda, istemediği bir kızla zorla evlendirilen genç kızın eski sevgilisi öldürülür. Cinayet kızın üzerine kalır. Bu cinayetin soruşturması yapılırken olayla ilgili iki kişi daha öldürülür. Sonunda katil ortaya çıkartılır.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Marco

19.30 Dilimiz Türkçe

Prof. Macit Gökberk ile Dr. Aydın Köksal'ın katıldıkları ve Emin Özdemir'in yönettiği programda, bilim dili olarak Türkçe'nin olanakları ve özleştirme açısından bilim dilinin ulaştığı aşama konu ediliyor. Programı Hüseyin Kanyılmaz ile Oğuz Mutlucan birlikte hazırladılar.

20.00 Yeni Besteler

Ankara Müzik Eğlence Şubesi'nce hazırlanan bu programda; solis Gönül Akın «SEVGİLER YETMİYOR SENİ SEVMEYE GÖNLÜNE BAĞLANIP GÖNÜL VERMEYE», Akif Özüşen «LEYLAK TAKIVERMİŞ SAÇININ TELLERİNE ÇAPKIN KINA YAKMIŞ MİNİCİK ELLERİNE», Ayşe Resener «MEHTAPTA GEÇEN BİR GECENİN HATIRASINDAN» Tuğrul Mumcu «GÜLİSTAN GÜZELİ», Ayten Zenger «SENELER GEÇMİŞ SANKİ ARADAN», Akın Uğur «MEHTAP UYANIRKEN GECE AŞKIN DENİZİNDE» adlı parçaları okuyacaklar.

20.30 Haberler

21.15 Minik Konser

21.20 Bir Gazetecinin Not Defteri

Dizi programın «KIBRIS'da ZOR GÜNLER» adlı 7. bölümü yayınlanacak. Gazeteci Yazar Celalettin Çetin'in sunduğu bu programa, konuk olarak Dr. Fazıl Küçük ile Rauf Denktaş katılıyorlar. 1963 yılında KIBRIS'da yaşanılan olayları konu alan ve o günleri yaşayan Kıbrıs'lı soydaşlarımızın da anılarını içeren özel bir program bu akşam ekranlara getirilecek.

21.50 Televizyonda Sinema

23.30 Pop Müzik

Programda yer alan topluluk ve şarkıları şöyle: EGÜİZAGE UMBERTO TOZZİ - AMEDEO MİNGHİ: Di Piu. PUĞO: Forse, AMANDO LEAS: Fashion Pact, IDEA 2: She's A Witch, IL LUGİNİ Dİ CAMZAGNE: Solo Con Te, PATRİCK HERNANDEZ: Back to Boog'e, SENTRACRUZ: Lo Tu Nol, ZRENDA MİTCHELL: Body Party.

23.55 Haberler

Televizyon filmi

ikili oyun

Fransız Rivierasında, zenginlerin para yediği, eğlence-keyif dolu bir ortamda geçen bir güldürü filmi. Ralph Levy'nin filminde starlar var: Başarılı komedyen David Niven, arada bir komedi filmi oynayan Marlon Brando ve Shirley Jones. Yalnız Fransa'nın değil tüm dünyanın en ünlü Rivierası olan filmin geçtiği kıyılara her yandan zenginler akın etmektedir. Film, güldürü unsurunu bu noktada yakalayarak yola çıkar.

Filmin öyküsü şöyle: Lawrence Jamison 'David Niven' kendine prens süsü veren kültürlü, ama beş parasız bir dolandırıcıdır. Bu özelliklerini ustaca kullanarak kadınları oyuna getirir ve onların paralarını yer. Öte yandan' Amerikalı bir onbaşı olan Fred'de para yiyip eğlenmek üzere Fransız Rivierasına gelmiştir. Ön amacı güzel kadınlarla ilişki kurmaktır. Bu arada, «Sabun Kraliçesi» seçilen güzel bir genç kadın da buraya gelir. İki erkek de bu güzel kadına karşı ilgi duyarlar. Avrupa'daki Amerikan askerlerini eğlendirmek üzere Almanya'ya gelmiş olan ve Rivieraya da uğrayan Janet Walker -sabun kraliçesi- oldukça zeki bir kadındır ve hem uydurma prensin, hem de prensin kardeşi numarasını oynayan onbaşı Fred'in oyunlarını ortaya çıkarır.

Hiçbir şey düşünmeden gülmek için izlenecek başarılı bir komedi filmi.

TV'nin Orhan Kemal'in yapıtlarını sergilemesi olumlu bir girişim

1970 yılında yitirdiğimiz ünlü yazarımız Orhan Kemal'in «72. Koğuş»u, Asaf Çiğiltepe tarafından 1967 yılında sahneye konulmuş ve AST «Ankara Sanat Tiyatrosu» tarafından 400 kezden fazla sergilenmişti.

Sanatseverler Derneği'nin yılın oyunu seçtiği «72. Koğuş»u Oskay Alptürk televizyon için hazırlıyor. AST'ın bu oyunda rol alan sanatçılarının çoğu televizyon oyununda da oynayacaklar.

Bilindiği gibi bir süre önce TV'de Yerli Sinema programında yine Orhan Kemal'in bir hikayesinden senaryolaştırılan «Üç Tekerlekli Bisiklet» filmini izlemiştik. Televizyonun Orhan Kemal gibi bir yazarımızın yapıtlarına yönelmesi kuşkusuz çok olumlu.